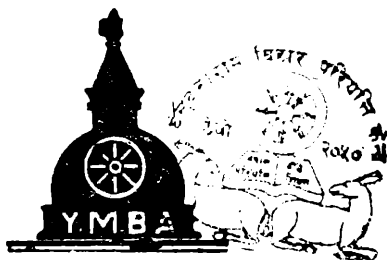

“नमो तस्स भगवतो अरहतो सम्मा सम्बुद्धस्स”

युवक बौद्ध मण्डल, नेपाल

या

परिचय

एवं

बुद्ध व बुद्ध धर्म सम्बन्धी

न्हासः लिसः

सम्पादक

हेरारत्न शाक्य

हेराकाजी बज्राचार्य

प्रकाशक

युवक बौद्ध मण्डल, नेपाल

(Regional Centre of W. F. B. Y. &
Affiliated to Dharmodaya Sabha)

लोक किर्ति महाविहार

किन्हु बडी, यल ।

पो. ब. नं. ११६२

‘‘नमो तस्स भगवतो अरहतो सम्मा सम्बुद्धस्स’’

युवक बौद्ध मण्डल, नेपाल

या

परिचय

एवं

बुद्ध व बुद्ध धर्म सम्बन्धी न्ह्यासः लिसः

Dhamma.Digital

सम्पादक

हेरारत्न शाक्य

हेराकाजी बज्राचार्य

प्रकाशक

युवक बौद्ध मण्डल, नेपाल

(Regional Centre of W. F. B. Y. &
Affiliated to Dharmodaya Sabha)

लोक किति महाविहार

किन्हु बही, यल ।

पो. ब. नं. ११६२

बुद्ध सम्बत - २५३४
नेपाल सम्बत - ११११
बिक्रम सम्बत - २०४७
इस्वी सम्बत - १९९०

मू:- १०१- (क्षितका)

प्रथमावृत्ति - १०००

सुमंगल कामना

नेपाया बौद्ध युवक युवतीपिणु कुतलं थनि नीदँ ह्लच नी
स्वंगु युवक बौद्ध मण्डल थौं कथहनं ल्याय्ह जुल । थव अबधिया
दुने थुगु संस्थाया गुलि गथे विकास जुल व फुक्क थुकिया दुजः
भाजु मय्जु पिनिगु अथक परिश्रमया प्रतिफल खः ।

महापरिनिर्वाणसूत्रय् भगवान बुद्ध बैशालीया वज्जी पित्त
कना विज्यागु ह्लेय्गु प्रपरिहानीय धर्म मध्ये छगू खः । सकलें
छपुचः जुया मिलेचलेजुया ज्या खँ यायगु, गुवले तक्क सकल
सामगी जुया ज्यायाइ अबले तक्क उगु समूहया उन्नति, प्रभि
वृद्धि हे जुइ परिहानी जुइमखु धका कना विज्यागु उपदेशया
व्यवहारिक प्रयोग थौं कल्लय् सङ्घ संस्था माफंत हे सम्भव दु ।
कारण संघ संस्था हे सकलें मुनेगु थाय् खः । सकलसिया विचार
विमर्सयाना सकसिगु समुन्नति निम्ति ज्या यायगु ज्याकुथि नं
खः ।

थथे हे युवा बौद्धपिणु समुत्थानया निम्ति संस्थापित
युवक बौद्ध मण्डल थौं राष्ट्रिय व अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रय् ह्याति
प्राप्त यागु जक मखु थुकिया दुजः युवापिणु प्रतिष्ठा वृद्धि
याना ब्यूगु दु । अथे हे बुद्ध धर्मया प्रचार यायगु, बौद्ध गोष्ठि,
सभा, सम्मेलन आदि यायगु व अजाःगु सभा, सम्मेलनय् ब्वति
कायगु, बौद्ध ध्यान शिविर सञ्चालन यायगु, बौद्ध ग्रन्थ, पत्र-

पत्रिका प्रकाशन यायगु, राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रय् नाँ दंपि
बौद्धपिन्त सम्मान सत्कार व सहयोग यायगु ज्या नं थुगु
संस्थाया पाखें जूगु दु ।

प्रस्तुत सफुति पाठक वर्गपिन्त युवक बौद्ध मण्डलया
परिचय जक मखु तत्कालिन बौद्ध गतिविधिया ऐतिहासिक
संस्मरण न याकेगु लिसे ल्लयसः लिप्तःया माध्यमं बुद्ध धर्म
संस्कृति अध्ययनया सुअवसर न वीधेगु मनतुना युवक बौद्ध
मण्डलया स्थापना कालनिसें यापि सम्पूर्ण दुजः भाजु मय्जुपि
व थुकि सक्रिय ग्वहा.लो ब्यूपि सकलसित जि हादिक शुभमंगल
कामना यानागु जुल ।

सुमङ्गल विहार
लुंखुसि, यल ।

भिक्षु बुद्धघोष महास्वविर

मन्तव्य

२०२७ सालय् स्थापना जूगु थुगु युवक बौद्ध मण्डल, नेपाल आतक महिक ज्या याना वयाच्चंगु नीदें मयाय् धुंकल । थथे हे ज्याया सिलसिलाय् थुगुसीया २५३४ सौं बुद्ध जयन्ती पाः नं थुगु संस्थां सकलसिया ग्वहालीं पूर्वके दत । उकिया नाप नापं न्ह्याबलें थें बुद्ध जयन्तीया उपलक्ष्यय् ज्वीगु यल नगर ब्यापी बुद्ध व बुद्ध धर्म सम्बन्धी न्ह्यसः लिसः कासाया भिच्याववःगु पाः नं थुगुहे संस्थां सफलता पूर्वक पूर्वकल नापं न्ह्यसः लिसः कासाया फुकक न्ह्यसः लिसःत मुंका सफूया रूप्य् पिके फुगुलि जि तसकहे लय्ताः । उलि जक मखु युवक बौद्ध मण्डल, नेपाल याना वयाच्चंगु ज्यातनं थुगु सफूति बाँलाक केनेत कुतः यागु दु ।

प्रस्तुत सफू ब्वना पाठक वर्गपिसं थुगु संस्थायागु परिचय एवं गतिविधि बाँलाक सीका काय् फँगु मनं तुना । थुगु संस्थां भीगु बौद्ध समाज व युवक युवतीतय्त बुद्ध धर्म प्रति श्रद्धा ब्वलंकेत यक्व कुतः याना वया च्वंगु दु । उकि भी युवक युवती पिसं थुगु संस्थाय् दुहाँ बिज्याना भाया थःगु सुभाव व योगदान बिया थःनं लाभान्वित जुया संस्थायात नं न्ह्य ब्वाकेत तिबः बिया बिज्याई दिई धैगु मनं तुना ।

थुगु सफू पिकाय्त तसकं मिहेनत याना ज्या पूर्वका

बिज्यापि पासापि हेरारत्न शाक्य (श्रीबहाः) व हेराकाजी
बज्राचार्य (बुवहाः, तःजः) पिनित जिगु दुःनुगलनिसें सुभाय्
देछाना नाप नापं युवक बौद्ध मण्डल, नेपालया पाखें नं सुभाय्
देछाया ।

मिति : ०४७।७।९

हेम बहादुर शाक्य
अध्यक्ष
यु. बौ. म., नेपाल

सम्पादकीय

भगवान् बुद्धया त्रिपिटकं चूलागु बुद्ध जयन्तीया पुण्यं दद्यात्
उपलक्ष्य दैव्यं दसं न्ह्याना वया च्वंगु बुद्ध व बुद्ध धर्मं सम्बन्धी
न्ह्यसः लिसः कासा छगू ग्यमुलागु ज्याइवः खः ।

बु. सं. २५१७ या लसताय न्ह्याःगु थुगु कासा न्हापांगु
कासा जुया न्ह्यानां वया आःतकया दुने भिच्याकोगू कासा
ज्वी धुंकल । थ्वहे भिच्याकोगू न्ह्यसः लिसः कासा युवक बौद्ध
मण्डल, नेपालया ग्वसालय् सकलसियागु ग्वहाली कथं वंगु २०४७
साल जेष्ठ १ गते मङ्गलवार कुन्हुनिसें २०४७ साल जेष्ठ ५ गते
शनिवार विजं कासा जुया न्ह्यानां सफलता पूर्वक व्वचाल ।

थुगु कासासं जम्मां १५ गू पुस्तकालयपाखें व्वति काःगु
मध्ये विजं कासा कुन्हु विश्वशान्ति पुस्तकालय, अध्ययन मण्डल
(बुवहाः), चन्द्र सुर्य पुस्तकालय व प्रकाश पुस्तकालयया दथुई
कासा जुया छसि कथं न्हापा, न्हापायां ल्यू, लियां ल्यू, वयां
ल्यू जुल । व्वति काःगु फुक्क पुस्तकालययात व्वति काःगु
लसताय दसि-पौ लःल्हागु जुल ।

पद्मावती पुस्तकालय, नःवहालय् जूगु भिन्हेकोगु
न्ह्यसः लिसः कासा समारोहसं पा कया हयागु थुगु भिच्या-

क

कोगू न्हचसः लिसः कासा युवक बौद्ध मण्डल, नेपालं लिपा
भिंगुकोगू न्हचसः लिसः कासा चन्द्र सुर्य पुस्तकालय, कुटि सौगः
पाखें न्हचाकिगू निति पाः यंकुगू जुल ।

थुगुसिया कासाय् व्वति काःपित सुविधाया लागि प्यंगू
सफू न्हचव्वया सफू निशुत्क इनाबियागू थथे खः-

- १) बुद्ध जिवनी
- २) गृही-विनय
- ३) संह्वार भाजनी
- ४) महापरिनिर्वाण सूत्र

न्हचव्वयागू सफू पाखें जम्मा ७५ गू प्रतिशत व मेगू
पिने पाखें २५ गू प्रतिशतया ल्याः ज्या याना न्हचसः पौ द्य-
काःगू जुल ।

थुगू ज्याः पूवकेया निति युवक बौद्ध मण्डल, नेपालया
का. का. स. या सभासं भाजु हेरारत्न शाक्यया संयोजकत्वय्
जम्मा १५ गूह दुजःत ल्यःगू थथे खः-

- हेराकाजी वज्राचार्य
- यज्ञमान शाक्य
- हेराकाजी सुइका
- अमिर वज्राचार्य
- सविता धाखा
- अमिता धाखा
- हेम बहादुर शाक्य
- पवित्र बहादुर वज्राचार्य

- पञ्चराज शाक्य
- सुरेन्द्र शाक्य
- सुरज शाक्य
- घर्मरत्न शाक्य
- तेज बज्राचार्य
- अशोक मान शाक्य

कासाया निति न्हचसः पौ दय्कूपि भाजु हेराकाजी बज्राचार्य, हेरारत्न शाक्य व सविता धाखा खः । थुगु न्हचसः पौ दय्केत माःगु ग्यसुलागु सल्लाह व सुभाव बिया ग्वहाली बिया विज्यापि भाजु महेन्द्र रत्न शाक्य, भाजु दुण्ड वहादुर बज्राचार्य, मय्जु अमिता धाखा व भाजु हेम बहादुर शाक्यपि खः । वसपोलपिन्त दुनुगलंसिसे सुभाय् देछाया च्वना ।

भ्यान्हूयक न्हचाना क्वचागु थुगु कासासं थःगु अमूल्य समय बिया निर्णायक मण्डलसं च्वना विज्यापि, न्वचू बिया विज्यापि, सभापति जुया विज्यापि, ध्वति काःवपि पासापि नापं मेमेगु विभिन्न ज्या याय्त आपालं ग्वहाली बिया विज्यापि सकल हने बहपि श्रद्धेय भिक्षुपि, महानुभावपि, युवक बौद्ध मण्डल, नेपालया सदस्यपि फुक्कसित नं सुभाय् देछासे थुगु ग्वहालीया हेतुं सकले निर्वाणया लँगुई थ्यनेमा धका आशिका याना ।

बु. सं. २५३४ या लसताय् जूगु बुद्ध व बुद्ध धर्म सम्बन्धी न्हचसः लिसः कासायात सफूया रूपय् प्रस्तुत याय्दुगु व लिसं युवक बौद्ध मण्डल, नेपालया परिचय एवं गतिविधि समेत तया

पिकाम् दुगु खुशीया भ्वं खः । थुगु कासा पाः कया कासाय्
 जूगु फुक्को न्ह्यसः लिसःयात सफूया रूप ब्यूगु थ्व निकोगु
 खुशी खः ।*

थ्वहे प्रसंगय् प्रस्तुत सफू प्रकाशय् ह्यत्त ग्वहाली याना
 बिज्यापिनिगु नां धलः थन न्ह्यब्वया च्वनाः-

- १) स्व. पूर्ण बहादुर, स्व. वीरमायाया नामं वसपोलया
 काय्पि पवित्र बहादुर, दुण्ड बहादुर, म्ह्याय्
 हेरादेवी, छय् अशोक बज्राचार्य, गाः बहाःपाखें
 १०० गू प्रति ।
- २) स्व. तिर्यमान शाक्यया नामं वसपोलया पत्नी
 नानीमाया, काय्पि यज्ञमान, यज्ञराज, छत्रराज,
 सानुराज, म्हचाय्पि नानी शोभा, लक्ष्मी शोभा,
 इखाछेंपाखें १०० गू प्रति ।
- ३) स्व. कान्ठा शाक्यया नामं वसपोलया पत्नी नानी
 शाक्य, काय्पि नानीकाजी शाक्य, मदन शाक्य,
 किरण शाक्य, म्हचाय्पि रेणु, केशरी, मिना, रूपा
 शाक्य, ओकुवाहाःपाखें ५० गू प्रति ।
- ४) जानुराजा शाक्य, ह.खापाखें १०० गू प्रति ।
- ५) स्व. बज्रराज बज्राचार्यया नामं वसपोलया पत्नी
 मोतिमाया बज्राचार्य, यशोधर महाविहार, बुबहाः
 तःजःपाखें ५० गू प्रति ।

* न्हापा खुशी प्याहाँ वगु वु. सं २५३१ - पिकाक : अद्य-
 यन मण्डल, बुबहाः, यल । सं. हेराकाजी बज्राचार्य

- ६) स्व. ज्यानमाया शाक्यया नामं वसपोलया काय् हर्षरत्न शाक्य, म्हचाय् भिनमाया बज्जाचार्य, छय्पि हेरारत्न शाक्य, डा. भाइरत्न शाक्य, रामरत्न शाक्य, श्रीबहापाखें ५० गू प्रति ।
- ७) स्व. आशाकाजी बज्जाचार्य, स्व. लालमाया बज्जा-
चार्यया नामं वसपोलया काय् आशारत्न बज्जाचार्य,
छय् भमिर बज्जाचार्य, गाःबहाःपाखें ५० गू प्रति ।
- ८) स्व. धर्मराज शाक्यया नामं वसपोलया काय्
काजिरत्न शाक्य, नःबहीपाखें ५० गू प्रति ।
- ९) स्व. लोकमान बज्जाचार्य, स्व. सानुमाया बज्जा-
चार्यया नामं वसपोलया काय् कुमार बज्जाचार्य,
गाःबहाःपाखें ५० गू प्रति ।
- १०) स्व. जोगराज शाक्य, स्व. विष्णुमाया शाक्यया
वसपोलया नामं काय् चैत्यराज शाक्य, छय्
जगतराज शाक्य, दौबहाःपाखें ५० गू प्रति ।
- ११) शान्तमान शाक्य, ई बहीपाखें ५० गू प्रति ।

थ्वहे इवल्य लुमंके बहगु खँ छु घाःसा न्हचसः लिसः
कासायात बुद्ध जयन्ती ट्रष्ट कमिटि, यलपाखें आर्थिक ग्वहालि
यागु जुल । अथेनतुं कासायात सदां न्हचाके फय्मा घयागु हेतुं
विभिन्न क्वय् न्हचव्वयागु पुस्तकालयपाखें नं दँय् दसँ आर्थिक
ग्वहाली यामा च्वंगु जुलः-

- १) युवा पुस्तकालय, हःखा
- २) जन-जागृती पुस्तकालय, भुलखु
- ३) आधुनिक पुस्तकालय, वनबहाः

४) अध्ययन मण्डल, नागबहा:

५) पद्मावती पुस्तकालय, न:बहा:

कासाया निति सफू वितरण याय्त व बिजं कासा कुन्हूया निति सिरपा:, सफू, तस्वीर आदि ग्वहाली याना ब्यूपि पवित्र बहादुर बज्जाचार्य, लोकदर्शन बज्जाचार्य, अनागारिका शुशिला, तारादेवी शाक्य, शाक्य सिंह विहार, धर्मकिर्ति अध्ययन गोष्ठी आनन्दकुटि विहार आदी सकलसित थुगु कार्यया निति सुभाय् देछाया च्वना । नापं कासासं आपालं ग्वहाली बिया बिज्याम्ह भाजु हेराकाजी सुइकायात नं सुभाय् देछाया च्वना ।

अन्तय् थुगु युवक बौद्ध मण्डल, नेपालया परिचय व गतिविधि प्रस्तुत याय्त मा:गु स्रोत ता:लाका बीत ग्वहाली याना बिज्यापि भाजु हेम बहादुर शाक्य, भाजु मीन बहादुर शाक्ययात दुनुगलंसिं सुभाय् देछायागु जुल । हानं मन्तव्य बिया बिज्याम्ह अध्यक्ष भाजु हेम बहादुर शाक्य व शुभ-कामना बिया बिज्याम्ह पुज्य भन्ते बुद्धघोष महास्थविरया नापं सफू प्रकाशन याय्त ग्वहाली बिया बिज्यापि व युवक बौद्ध मण्डल नेपालयात न्हापानिसिं आ:तक ग्वहाली याना बिज्यापि सकले महानुभावपिन्त नं सुभाय् देछाया च्वना । अस्तु ।

ने. सं. ११११ कछलागा: औंसी

(मौद्गल्यायण महापरिनिर्वाण)

(२०४७ साल कार्तिक ३० गते)

- हेरारत्न शाक्य

- हेराकाजी बज्जाचार्य

युवक बौद्ध मण्डल, नेपाल

युवक बौद्ध मण्डल, नेपालया परिचय

थनि २० दँ न्ह्यो यलया छथवः शिक्षित, जागरूक ल्याय्-
म्हतसे राजकुमार सिद्धार्थ गौतमया ल्याय्म्हगु बैसय् संसारया
दुःख न्हंकेगु उपाय मालेगु कुतलय् राजकूलं गृहत्याग याना
पिहां विज्याना खुदँया घोर तपस्यां लिपा बोधिज्ञान लाना
४५ दँ तक गाँ, नगर, प्रदेश चाहिला धर्माभृत त्वंका बहुजन
हित सुख याना विज्यागु प्रेरणा कया बुद्ध भूमि नेपालय् बुद्ध
धर्मया लिधंसा कया समाजया दुःख न्हंकेगु, शिक्षा विइगु व
प्रचार प्रसार याय्मागु वाचाय्का, कर्तव्य ताय्का, उगु ज्या
याय्गु ताःतुना छगू युवक बौद्ध मण्डल, नेपाल घैगु संस्था स्वना।
उगु संस्थां उदेश्य अनुसार लक्ष्य ताःलाइकथं ईलय व्यलय थी
थी ज्या यायां राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रय् थ्यंक स्वापु तया
ज्या न्ह्याका च्वंगु छिकपिस स्यूहे जुई । थन उगु संस्थाया
परिचय व छुं उल्लेखनीय गतिविधित छिकपिनि न्ह्योने ब्वय्गु
कुत याना च्वना ।

दकले न्हापां थव संस्था स्वनेत सुमङ्गल विहारया भिक्षु
बुद्धघोष महास्थविर व सुन उपासक, भाइलाल उपासक, हर्ष-
विर उपासक, न्हुछेलाल (कालु उपासक) पिनिगु हःपा व
ग्वहालीं छथवः ल्याय्म्हत सर्वश्री पवित्रवहादुर, हेमबहादुर,

छ

केशवलाल, मोहनवीर सिं, छविरत्न, विनयरत्न व तेजमुनिया कुतलं बि. सं. २०२७ श्रावण ४ गते सुमङ्गल विहारय् छगू अनौपचारिक सभा च्वन । उगु सभां बि. सं. २०२७ श्रावण १० गते उपासक, उपासिका, युवक युवतीपिनिगु तःघंगु भेलाय् भिक्षु बुद्धघोष भन्तेया अध्यक्षताय् छगू तदर्थ समिति स्वन ।

१) तदर्थ समिति सःतुगु २०२७ श्रावण १७ गते (11 July 1970) खुन्हुया सभां सुमङ्गल विहारय् लुँखुसी युवक बौद्ध मण्डल, नेपाल (Young Men's Buddhist Association, Nepal) नामं संस्था विधिवत गठन जुल ।

थुगु संस्थाया न्हापांगु १७ म्ह दुजः दुगु कार्य-कारिणी समिति भाजु पवित्रबहादुर वज्राचार्यजुया अध्यक्षताय् स्वन । उगु कार्यकारिणी समिति पदाधिकारी व दुजःतय् नां थये खः-

अध्यक्ष	- पवित्रबहादुर वज्राचार्य
उपाध्यक्ष	- छविरत्न धास्वा
सचिव	- हेमबहादुर शाक्य
कोषाध्यक्ष	- प्रेमबहादुर वज्राचार्य
प्रचार सचिव	- मोतिकजी शाक्य
सदस्य	- रोहिणीबहादुर कायस्थ
”	- विनयरत्न धास्वा
”	- सुचित्रमान शाक्य
”	- मंगलमान शाक्य

”	- केशवलाल श्रेष्ठ
”	- तेजमुनि बज्राचार्य
”	- चन्द्रदेवी शाक्य
”	- केशरी बज्राचार्य
”	- योगरत्न शाक्य
”	- तुलानरसिंह शाक्य
”	- दिवाकर वैद्य
”	- आनन्द शाक्य

- २) थुगु संस्थाया १२ गू बुंदा दुगु न्हापांगु विधान सल्लाहकार प्रा. आशाराम शाक्यजुपाखें दय्का प्रस्तुत जुल ।
- ३) थुगु संस्थाया न्हापांम्ह घम्मानुशासक पूज्य भिक्षु बुद्धघोष महास्थविर खः ।
- ४) थुगु संस्थाया न्हापांनिसे आःतक सल्लाहकार जुया बिज्यापिं आशाराम शाक्य, मणिहर्वज्योति कंसाकार, लोकदर्शन बज्राचार्य, भक्तिदास श्रेष्ठ, लोकवहादुर शाक्य व बुद्धिराज बज्राचार्य खः ।
- ५) थुगु संस्थाया आजिवन सदस्य संख्या १४३ व वार्षिक साधारण सदस्य संख्या २१४ ❀
- ६) थुगु संस्था World Fellowship of Buddhists Youth (WFBY) लय् World Fellowship of Buddhists या फ़िनिकवःगु व W. F. B. Y. या स्वक्वःगु सम्मेलनय् सन् १९७८ स क्षेत्रिय केन्द्र (Regional Centre) कथं विधिवत प्रवेश जुल ।

❀ थुकि शाखाया सदस्यतय्गु ल्याः दुमथ्यानी ।

- ७) थुगु संस्थाया न्हुगु विधान सन् १९७८स आनन्दराज शाक्य, मोतिकाजी शाक्य, विनयरत्न धाखा व जुलुमलाल चित्रकार प्यम्हसिया विधान संशोधन समिति पेश यागु संशोधित विधान पास जुया पिहाँ वल ।
- ८) आःतकया दुने संस्थाया धम्मानुशासक जुया स्यने कने याना विज्यापि पुज्य भन्तेपिः-
- क) भिक्षु बुद्धघोष महास्थविर
 ख) भिक्षु ज्ञानपूर्णिक महास्थविर
 ग) भिक्षु कुमार काश्यप महास्थविर
 घ) भिक्षु सुमति संघ
- ९) आःतकया दुने संस्थाया नायो जुया संस्था सञ्चालन याना विज्यापिनि नां व अवधिः-
- क) पवित्रबहादुर वज्राचार्य इसवी सम्बत १९७०-७१
 ख) बोधिवज्र वज्राचार्य इसवी सम्बत १९७१-७२
 ग) भिक्षु ज्ञानपूर्णिक महास्थविर
 इसवी सम्बत १९७२ ७६
 घ) हेमबहादुर शाक्य इसवी सम्बत १९७६-७९
 ङ) मीनबहादुर शाक्य इसवी सम्बत १९७९-८५
 च) आनन्दराज शाक्य इसवी सम्बत १९८५-८७
 छ) धर्मबहादुर शाक्य इसवी सम्बत १९८७-८९
 ज) हेमबहादुर शाक्य इसवी सम्बत १९८९-

- १०) आःतकया दुने उपत्यका पिने चाय्कुगु शाखा कार्यालय व अनया अर्धयक्ष महानुभावपिः-
- क) घरान, सुनसरी जिल्ला - केदार नाथ श्रेष्ठ
 ख) नारायणघाट, चितवन जिल्ला - किरण बज्राचार्य
 ग) हेटौडा, मकवानपुर जिल्ला - प्रजाराज वैद्य
 घ) त्रिशुली, नुवाकोट जिल्ला - प्रदिपरत्न शाक्य
 ङ) तानसेन, पाल्पा जिल्ला - छत्रराज शाक्य
- ११) आःतकया दुने केन्द्रिय कार्यालय च्वना वगु थाय्तः-
- क) सुमङ्गल विहार, लुखुसी
 ख) मणिमण्डप विहार, घपगाः बही
 ग) लोक किर्ति महाविहार, किनु बही (स्थायी केन्द्रिय कार्यालय)
- १२) थुगु संस्थाय् विधान कथं प्रत्येक निदय् छकः कार्यकारिणी समितिया पदाधिकारी ल्यय्गु निति चुनाव जुइगु नियम दु ।

Y. M. B. A. स थौ कन्हय् कार्यकारिणी समिति च्वना ज्या याना च्वं पि पदाधिकारी व दुजःत थये खः-

अर्धयक्ष	- हेमबहादुर शाक्य
उपाध्यक्ष	- धर्मबहादुर शाक्य
”	- प्रेमबहादुर बज्राचार्य
महासचिव	- पूर्णमान शाक्य
सचिव	- धर्मरत्न शाक्य
कोषाध्यक्ष	- सानुराज शाक्य

उप कोषाध्यक्ष	- भुवनलाल मानन्धर
प्रचार सचिव	- विनयरत्न घास्वा
सदस्य	- आशारत्न शाक्य
”	- सुरज शाक्य
”	- सुशिला शाक्य
”	- प्रेम वैद्य
”	- लक्ष्मी वैद्य
”	- सविता घास्वा
”	- भाइलाल उपासक
”	- सुरेन्द्र शाक्य
”	- तेज बज्राचार्य

थुगु संस्था स्वसंनिसे आःतकया दुने उदेश्य अनुसार इलय् ब्यलय् याःगु थी थी उल्लेखनीय कृयाकलाप क्वय् न्ह्यथनां च्वना ।

Dhamma.Digital

१. ध्यान शिविर :

- क) सन १९७१-७२ स भिक्षु ज्ञानपूर्णिक भन्तेया आचार्यत्वय् न्हापांगु ७ न्हुया ध्यान भावना बलम्बुया प्रणिधि पूर्ण विहारय् सञ्चालन जुल । थुकि Y. M. B. A. या स्वम्ह योगीपि बोधिबज्र बज्राचार्य, आनन्दराज शाक्य व पवित्र बहादुर बज्राचार्य ब्वति काःगु जुल ।
- ख) सन १९८३ स वर्माया पूज्य ध्यानगुरू उ. सुन्दरया उपा-

ध्यायत्वय् अक्षेश्वर महाविहारय् भिन्हूया ध्यान शिविर
सञ्चालन यागु जुल ।

- ग) सन १९८४ स वर्माया पूज्य ध्यानगुरू उ. सुन्दरया उपा-
ध्यायत्वय् अक्षेश्वर महाविहारय् भिन्हूया ध्यान शिविर
सञ्चालन यागु जुल ।
- घ) सन १९८५ मे महिनास वर्माया पूज्य ध्यानगुरू उ. पण्डि-
ताभिवंश भन्तेया उपाध्यायत्वय् भिन्हु भिन्हूया निगु शिविर
अक्षेश्वर महाविहारय् सञ्चालन यागु जुल ।
- ङ) सन १९८१ निसें १९८५ तक कल्याणमित्र ध्यानगुरू
सत्यनारायण गोयन्काजुया आनन्दकुटी विहारय् व आनन्द-
कुटी विद्यापीठय् जूगु शिविरय् स्वयंसेवी जुया ज्या यागु
जुल ।

२. स्वागत सत्कार एवं प्रवचन :

- क) सन १९७१ स भियतनामया बौद्ध भिक्षु संघया प्रतिनिधि
मण्डलयात रत्नाकर महाविहार हखःबहालस स्वागत
सत्कार एवं प्रवचन यागु जुल ।
- ख) सन १९७१ स जापानया निचिरिन निकायया विश्व
विख्यात धर्मगुरू भिक्षु निचिदात्सु फुजि प्रमुख वसपोलया
शिष्य मण्डलतय्त हखःबहालस स्वागत समारोह यागु
जुल ।
- ग) सन १९७७ स मलेसियाया विद्वान भिक्षु अनागारिक
महेन्द्र व शिष्यपिन्त आनन्दराजया छें स्वागत सत्कार यागु

जुल । “विश्वय् बौद्ध धर्म विषय” वसपोलं प्रवचन यागु जुल ।

- घ) सन १९७८ जनवरी २८ स जापानया बौद्ध विद्वान हिडे नोवु ताकावकाजुयात मणिमण्डप बिहारय् स्वागत सत्कार एवं उपहार आदान प्रदान यागु जुल ।
- ङ) सन १९७८ जुन २२ स भारतया विद्वान प्रा. पं. जगन्नाथ उपाध्यायजुयात मणिमण्डप बिहारय् स्वागत सत्कार एवं प्रवचन यागु जुल ।
- च) सन १९७९ मार्च १२ स जापानया बौद्ध विद्वान भिक्षु सोकान ओकानोजुयात स्वागत सत्कार यागु जुल ।
- छ) सन १९८० नोभेम्बर २८ स A. J. Y. B. जापानया १३ सदस्यीय प्रतिनिधि मण्डलयाय स्वागत सत्कार एवं बौद्ध विद्वान गाकुसो तामागावापाखें प्रवचन नं यागु जुल ।
- ज) सन १९८१ फेब्रुवरी २७ स बर्माया प्रख्यात ध्यानगुरु भिक्षु महासी सयादो भन्तेयात नागवहालय् स्वागत सत्कार एवं प्रवचन यागु जुल ।
- झ) सन १९८१ नोभेम्बर २९ स मलेसियाया युवा बौद्ध संघ Y. B. A. M. तीर्थयात्रीया प्रमुख मि. तान जिन सुन सहित ५ म्ह तीर्थयात्रीपिन्त थुगु संस्थास स्वागत सत्कार एवं प्रवचन यागु जुल ।
- ञ) सन १९८२ जनवरीस बर्माया बौद्ध विद्वान भिक्षु ताम्पुलु तावया भन्तेयात स्वागत सत्कार एवं प्रवचन यागु जुल ।
- ट) सन १९८४ अक्टोवर ३ स टिब्बेटो चाइनाया भिक्षु सेरा

खेम्पो ल्हान्दुप टोबोया नेतृत्वय् ९ सदस्य दुगु बौद्ध प्रतिनिधि मण्डलयात अक्षेश्वर महाविहारय् स्वागत सत्कार, भोजन नापं उपहार आदान प्रदान यागु जुल ।

- ठ) सन १९८४ फेब्रुवरी २ स वेलायतया अक्सफोर्ड युनिभर-सिटीया प्रा. रिचार्ड गोम्ब्रिचजुयात मणिमण्डप महा-विहारस स्वागत सत्कार एवं प्रवचन यागु जुल ।
- ड) सन १९८४ डिसेम्बर १ स श्रीलङ्काया प्रख्यात विद्वान भिक्षु पियदस्सि महाथेरजुयात अक्षेश्वर महाविहारस स्वागत सत्कार एवं प्रवचन यागु जुल ।
- ढ) सन १९८६ जनवरी ३ स USSR बौद्ध संघया अध्यक्ष बन्दिदो खम्पो लामा प्रमुख ५ म्ह सदस्यीय प्रतिनिधि मण्डलयात स्वागत सत्कार यागु जुल ।
- ण) सन १९८७ नोभेम्बर १८ स अष्ट्रेलिया, मलेसिया, सिङ्गापुरया बौद्ध तीर्थयात्रीया प्रमुख नेता भिक्षु महेन्द्र महास्थविरजु सहित सकल तीर्थयात्रीपिन्त स्वागत सत्कार एवं प्रवचन नं यागु जुल ।
- त) सन १९८७ स जापानया शिशिकाई बौद्ध निकायया तीर्थ-यात्रीतय्त स्वागत सत्कार नापं प्रवचन जुल ।
- थ) सन १९८८ जनवरी ६ स अन्तर्राष्ट्रिय विपश्यना संघ (V. I. A.) घम्मगिरि इगतपुरीया डा. रविन्द्र पन्थजु-यात लोककिर्ति महाविहारस स्वागत सत्कार एवं प्रवचन यागु जुल ।

- द) सन १९९० मार्च ३ स मङ्गोलियाया एसियन बुद्धिष्ट फर पिस संस्थाया महासचिव डा. जि. लुवसाङ्ग सेरिनजुयात स्वागत एवं प्रवचन यागु जुल ।
- घ) सन १९९० अक्टोबर १० (२०४७आश्विन २७गते बुधवार) स धर्मोदय सभा, नेपाल विपश्यना केन्द्र व युवक बौद्ध मण्डल, नेपालया संयुक्त आयोजनाय् कर्म स्थानाचार्य कल्याणमित्र सत्यनारायण गोयन्कापाखें नेपाल राजकिय प्रज्ञा-प्रतिष्ठान, कमलादी स्वागत सत्कार एवं प्रवचन जुल । हानं वसपोलं उगु संस्थायाहे संयुक्त आयोजनाय् २०४७ आश्विन २८ गते बिहीबार कुन्हु यल हखःबहालय् स्वागत सत्कार एवं प्रवचन जुल ।
- न) च्वय् उल्लेखित विदेशी बौद्ध विद्वान भिक्षु महोदर्यपि अतिरिक्त मेमेपि उल्लेखनीय बौद्ध विद्वान महानुभार्वपि युवक बौद्ध मण्डलया केन्द्रय् विज्यापिनि नां क्वय् च्वयागु जुल ।
- १) सन १९७७ जुलाई ३० स पश्चिम जर्मनीया विद्वान भाजु लुत्ज बुचरयात स्वागत सत्कार ।
- २) सन १९७७ नोभेम्बर २७ स सोभियत संघया एसियन पिस डेलिगेसनया नेता हम्बो लामा गोम्बोजयात स्वागत सत्कार ।
- ३) सन १९७८ स श्रीलङ्काया राष्ट्रपति जुलियस जय-वर्धनयात हिरण्यवर्ण महाविहारय् स्वागत समारोह ।
- ४) सन १९७८ अप्रिल १८ स लुम्बिनी विकास दक्षिण

कोरिया समितिया बौद्ध प्रतिनिधि मण्डलया नेता
मि. ली हाई सुङ्ग व सदस्यपि प्रा किम व मि. पार्क-
पिन्त स्वागत सत्कार ।

- ५) सन १९७८ मे २२ स सिक्किम बौद्ध संघ प्रतिनिधि
मण्डलया नेता भिक्षु रिङ्गु तुल्कु व सदस्यपिन्त
स्वागत सत्कार ।
- ६) सन १९७९ मार्च १२ स थाइलैण्डया वाट चक्रवर्तीया
पुज्य भिक्षु सोमदेज पी. डी. मुनीया नाप वसपोलया
शिष्य मण्डलयात स्वागत सत्कार ।
- ७) सन १९८३ स भारतया प्रख्यात भिक्षु डा. भदन्त
ग्रानन्द कौसल्यायन महास्थविरयात स्वागत सत्कार
नाप अक्षेश्वर महाविहारय् प्रवचन समारोह ।
- ८) सन १९८४ स श्रीलङ्काया उपदेशक भिक्षु धम्मवास
महास्थविरयात अक्षेश्वर महाविहारय् स्वागत सत्कार
एवं प्रवचन समारोह । आदी

Dhamma.Digital

३. प्रकाशन :

- क) बु. सं. २५१५ या उपलक्ष्यय् सन १९७१/७२ स Y. M.
B.A. या मुख-पत्र "युवक बौद्ध" (Young Buddhist)
पत्रिका थुगु संस्थां न्हापांगु अङ्क जुया पिकागु जुल ।
- ख) बु. सं. २५२१ बैशाख पुन्हीयो उपलक्ष्यय् थुगु संस्थां
"विश्वयाः ज." नांगु पत्रिका पिकागु जुल ।

५

- ग) बु. सं. २५२२ वैशाख पुन्हीया उपलक्ष्यय् पं. निष्ठानन्द बज्राचार्यजुं नेपाल भाषां अनुवाद याना विज्यागु नव-ग्रन्थया छगू ग्रन्थरत्न 'ललित विस्तर' ग्रन्थ Y. M. B. A. या सदस्य भाजु मीन बहादुर शाक्यपाखें सम्पादित जुया प्रकाशित जुल ।
- घ) अन्तर्राष्ट्रिय लुम्बिनी वर्ष १९७९ या उपलक्ष्यय् "Icon of 108 Lokeshworas" नांगु सफू Y. M. B. A. या तत्कालिन अध्यक्ष भाजु मीन बहादुर शाक्यपाखें सम्पादित जुया प्रकाशित जुल ।
- ङ) सन १९८४ स श्रीलङ्काय् जूगु भिप्यकोगू विश्व बौद्ध सम्मेलन व न्याकोगू युवा विश्व बौद्ध सम्मेलनया उपलक्ष्यय् Y. M. B. A. या तत्कालिन अध्यक्ष भाजु मीन बहादुर शाक्यजुं च्वया विज्यागु "A Short History of Buddhisim in Nepal" नांगु सफू प्रकाशित जुल ।
- च) भिन्याकोगू विश्व बौद्ध सम्मेलन व खुकोगू युवा बौद्ध सम्मेलनया उपलक्ष्यय् Y. M. B. A. या सदस्य भाजु मीन बहादुर शाक्यपाखें च्वया विज्यागु "Introduction to Buddhist Monastris of Kathmandu Valley" नांगु सफू प्रकाशित जुल ।
- छ) सन १९७७ स Y. M. B. A. या तत्कालिन अध्यक्ष भाजु मीन बहादुर शाक्यपाखें सम्पादित 'शाक्यमुनी बुद्ध स्तोत्र' नांगु सफू प्रकाशित जुल ।
- ज) आःतकया दुने वैशाख पूर्णिमाया उपलक्ष्यय् पिदनिगु Y.M.

B. A. या मुख पत्र 'युवक बौद्ध' (Young Buddhist) पत्रिका भिगू अङ्क जुया पिहाँ वय् धुंकल ।

४. स्वदेश एवं विदेश्य बौद्ध सम्मेलनय् ब्वति कागु :

- क) सन १९७२ स श्रीलङ्काय् जूगु भिकोगू विश्व बौद्ध सम्मेलनय् संस्थापाखें परिवेक्षक रूपं पवित्र बहादुर बज्जाचार्य ब्वति कागु जुल ।
- ख) सन १९७८ अक्टोबर २ स जापानया क्योटोय् जूगु स्वकोगु विश्व बौद्ध भातृत्व युवा सम्मेलन (W. F. B. Y. Conference) स मीन बहादुर शाक्यया नेतृत्वय् Y.M.B.A. या प्रतिनिधि मण्डलपाखें न्हापांगु ब्वति कागु जुल ।
- ग) सन १९७९ स लुम्बिनी वर्षया उपलक्ष्यय् लुम्बिनी उद्यानय् जूगु राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय बौद्ध सम्मेलनय् Y. M. B. A. या तत्कालिन अध्यक्ष मीन बहादुर शाक्यया नेतृत्वय् Y. M. B. A. या प्रतिनिधि मण्डलपाखें ब्वति कागु जुल ।
- घ) सन १९८० नोभेम्बरस वैककय् जूगु W. F. B. Y. या सम्मेलनय् भाजु मीन बहादुर शाक्यया नेतृत्वय् Y. M. B. A. या प्रतिनिधि मण्डलपाखें निकोगू ब्वति कागु जुल ।
- ङ) सन १९८२ जुलाई ३० स अमेरिकाय् जूगु Y. S. W. R. या धर्म सम्मेलनस Y. M. B. A. या तत्कालिन अध्यक्ष मीन बहादुर शाक्यपाखें ब्वति कागु जुल ।
- च) सन १९८३ जून ३० स अमेरिकाय् जूगु Y. S. W. R.

या धर्म सम्मेलनस Y. M. B. A. या तत्कालिन महा-
सचिव आशारत्न शाक्यपाखें ब्वति कागु जुल ।

छ) सन १९८५ जुलाई ३० स अमेरिकाय् जूगु Y. S. W R.
या धर्म सम्मेलनस Y. M. B. A. या तत्कालिन का.का.
स. ज्ञानुराज शाक्यपाखें ब्वति कागु जुल ।

ज) सन १९८४ अगष्ट ११ स श्रीलङ्काया कोलम्बोय् जूगु
न्याकोगू W. F. B. Y या बौद्ध सम्मेलनय् तत्कालिन
अध्यक्ष मीन बहादुर शाक्यया नेतृत्वय् Y. M. B. A.
पाखें ब्वति कागु जुल । उगु सम्मेलनय् Y. M. B. A.
या प्रतिनिधि मण्डलया नेता मीन बहादुर शाक्ययात W.
F. B. Y. या उपाध्यक्ष ल्यःगु जुल ।

झ) सन १९८५ जुलाई २८ निसैं ३ अगष्टस ताइवानया फो
क्वाङ्ग सान मन्दिरया ग्वसालय् यागु W. F. B. Y. व
World Buddhist Youth Seminar (WBYS)
या बौद्ध सम्मेलनय् तत्कालिन अध्यक्ष मीन बहादुर
शाक्यया नेतृत्वय् Y. M. B. A. या प्रतिनिधि मण्डल-
पाखें ब्वति कागु जुल ।

ञ) सन १९८६ नोभेम्बर २७ स W. F. B. Y. या खुकोगू
बौद्ध सम्मेलन Y. M. B. A. या ग्वसालय् नेपालया
काठमाडौंसं न्याय्कल । उगु सम्मेलनय् Y. M. B. A. या
प्रतिनिधि मण्डलया तत्कालिन अध्यक्ष भ्रानन्दराज शाक्यया
नेतृत्वय् ब्वति कागु जुल । नापं उगु सम्मेलनं Y. M. B. A.
या मीन बहादुर शाक्ययात W. F. B. Y. या उपाध्यक्ष

निकोखुसी ल्यःगु जुल ।

- ट) सन १९८७ नोभेम्बरस जापान शिशिकाई बौद्ध संघ निकायया निन्त्रणाय् Y. M. B. A. या पाखें तत्कालिन अध्यक्ष धर्म बहादुर शाक्य व तत्कालिन महासचिव आशा रत्न शाक्यपाखें ब्वति कागु जुल ।
- ठ) सन १९८७ डिसेम्बर २७ स ताइवानय् जूगु बौद्ध सूत्र व तन्त्र विषयया सम्मेलनय् तत्कालिन अध्यक्ष आनन्दराज शाक्यया नेतृत्वय् Y. M. B. A. या प्रतिनिधि मण्डल-पाखें ब्वति कागु जुल ।
- ड) सन १९८८ नोभेम्बरस अमेरिकाया लस एन्जेल्सय् जूगु न्हेकोगू W. F. B. Y. या बौद्ध सम्मेलनसं तत्कालिन अध्यक्ष धर्म बहादुर शाक्यया नेतृत्वय् Y. M. B. A. या प्रतिनिधि मण्डलपाखें ब्वति कागु जुल । उगु सम्मेलनय् धर्म बहादुर शाक्ययात W. F. B. Y. या उपाध्यक्ष ल्यःगू नापं Y. M. B. A. या सचिव पूर्णमान शाक्ययात W. F. B. Y. या उपसचिव ल्यःगु खः ।
- ढ) सन १९८७ स थाइलैण्डया धम्मकाय् निकाय अन्तर्राष्ट्रिय बौद्ध भावना ध्यान शिविर गोष्ठीसं Y. M. B. A. या रत्नकाजी शाक्यपाखें ब्वति कागु जुल ।
- ण) सन १९८८ नोभेम्बर १६ स थाइलैण्डया धम्मकाय निकाय पाखें ग्वसाः ग्वगु अन्तर्राष्ट्रिय बौद्ध भावना ध्यान शिविर गोष्ठीसं Y. M. B. A. या का. का. स. तेज बज्राचार्ययागु नेतृत्वय् Y. M. B. A. या प्रतिनिधि मण्डलपाखें ब्वति

कागु जुल ।

- त) सन १९८९ फेब्रुवरी २२ स वङ्गलादेशया पूज्य भन्ते भिक्षु विशुद्धानन्द महास्थविरया ८० दँया उपलक्ष्यय् जूगु समा-रोहस Y. M. B. A. या का. का. स. मय्जु सुशिला शाक्यपाखें व्वति कागु जुल ।
- थ) वि. सं. २०४४ साल पौष २० गते आनन्दकुटी विद्यापिठस जूगु प्रथम राष्ट्रिय बौद्ध सम्मेलनस तत्कालिन अध्यक्ष धर्म बहादुर शाक्यया नेतृत्वय Y. M. B. A. या प्रतिनिधि मण्डलपाखें व्वति कागु जुल ।
- द) वि. सं. २०४६ साल पौषस लुम्बिनीस जूगु दोश्रो राष्ट्रिय बौद्ध सम्मेलनस तत्कालिन अध्यक्ष धर्म बहादुर शाक्यया नेतृत्वय Y. M. B. A. या प्रतिनिधि मण्डलपाखें व्वति कागु जुल ।
- घ) सन १९९० अक्टोबर २२ (२०४७ कार्तिक ५ गते) स दक्षिण कोरियाया राजधानी सोल्य जूगु च्याकोगू विश्व युवा बौद्ध मण्डल (W. F. B. Y.) या सम्मेलनस युवक बौद्ध मण्डल, नेपालया प्रचार सचिव विनयरत्न धास्वाया नेतृत्वय Y. M. B. A. या प्रतिनिधि मण्डलपाखें व्वति कागु जुल ।

५. तीर्थ यात्रा :

- क) न्हापांगु तीर्थ यात्रा वि. सं. २०३० साल पौष १६ गते-निसें २९ गतेतक भिक्षु ज्ञानपूर्णिक, हेम बहादुर शाक्ययाः

क

नेतृत्वय् भारतया बौद्ध तीर्थ स्थलय् चाहिला बौद्धगयाय् तिब्बती बौद्ध नेता दलाई लामा नाप लाना बिज्यात ।

ख) निकोगू तीर्थ यात्रा बि. सं. २०३२ साल माघ ३ गतेनिसें १७ गतेतक भिक्षु सुगत, हेम बहादुर शाक्यया नेतृत्वय् भारतया बौद्ध तीर्थस्थल चाहिला लिहाँ बिज्यात ।

ग) स्वकोगू तीर्थ यात्रा बि. सं. २०३३ साल पौष १६ गतेनिसें लछितक भिक्षु कुमार काश्यप, भिक्षु ज्ञानपूर्णिक, हेम बहादुर शाक्यया नेतृत्वय् भारतया बौद्ध तीर्थस्थलय् चाहिला दिल्ली तत्कालिन प्रधानमन्त्री इन्दिरा गान्धी नाप लाना लिहाँ बिज्यात ।

घ) प्यकोगू तीर्थ यात्रा बि. सं. २०३४ साल पौष २ गते नेपाःया तातोषानी वना अन्न चैत्य छगः स्थापना याना वःगु जुल ।

ङ) न्याकोगू तीर्थ यात्रा बि. सं. २०३५ साल पौष १६ गतेनिसें लछितक लामा कालसाङ्ग, भिक्षु गुणघोष, पं. आशाकाजी बज्राचार्य, हेम बहादुर शाक्यया नेतृत्वय् भारतया बौद्ध तीर्थस्थल चाहिला सारनाथय् तिब्बती बौद्ध नेता दलाई लामा नाप लाना लिहाँ बिज्यात ।

च) सन १९७८ जुन ८ स भारत नागपुरया बौद्ध तीर्थ यात्री-तय्त मणिमण्डप विहारय् भव्य स्वागत यागु जुल ।

६. दान प्रदान :

क) सन १९७७ स लुम्बिनी विकास समितियात संस्थापाखें

रू. १४००।- तका प्रदान यागु जुल ।

- ख) सन १९७९ स लुम्बिनी विकास समितियात संस्थापाखें
रू. ४०९।७० तका प्रदान यागु जुल ।
- ग) सन १९७९ स मणिमण्डप विहारय् सभागृह दय्केत संस्था-
पाखें रू. ५५००।- तका निर्माण समितियात प्रदान यागु
जुल ।
- घ) वि. सं. २०३८ सालय् घपगाः बहीया संघ दाता सर्वश्री
पञ्चराज महित ५ म्ह दाजुकिजापिनिसं ल. पु. १९ वडाया
इति टोलस्थित किन्हु बही सहित जग्गा २-९-० क्षेत्रफल
दुगु विहार धर्मचित्त उत्पति जुया संस्थायात दान प्राप्त
जुल ।
- ङ) वि सं २०३९ सालय् ये' लाजिम्पाटया साहु भक्तिदास
श्रेष्ठजुं किन्हु बही निर्माणार्थ रू ५०००।- तका संस्था-
यात दान प्राप्त जुल । हानं सन १९८५ स पुस्तकालयया
निमित्त २५६ थो थो विषयया सफू प्रदान याना दिल ।
- च) सन १९८१ नोभम्बर २९ स मलेसियाया Y. B. A. M.
बौद्ध प्रतिनिधि मण्डलपाखें किन्हु बही Y. M. B. A. या
भवन निर्माणार्थ रू. ५३९८।- तका दान प्राप्त जुल ।
- छ) सन १९८७ स जापानया शिशिकाइ बौद्ध निकायपाखें
संस्था भवन निर्माणार्थ रू. २०००।- डलर वरावर संस्था
यात नगद दान प्राप्त जुल ।
- ज) सन १९८५ स तत्कालिन ग्रध्यक्ष धर्म बहादुर शाक्यजुं

विहारया द्यो कोठा निर्माण, विहारया फः प्लाटर व अन्य निर्माणया निम्ति रू. ३५००।- तकां मयाक दान प्रदान याना विज्यागु जुल । हानं द्यो छेँ नापं च्वंगु कोठाया छत ढलान याय्त माक्को ग्वहाली नं यागु जुल । नापं मेगु लः सालेगे मेसीन छगः नं प्रदान यागु जुल ।

- भ) लोक किर्ति महाविहारस प्रतिस्थित पुलाम्ह लोहया बुद्ध मूर्ति खुया यंकुगुलि उगु विहारया दाता घपगाः बहीया संघर्षि सकलसिया धर्मचित्त उत्पति जुया हानं मेम्ह लोहया बुद्ध मूर्ति वि सं. २०४५ साल चैत्र महिनाय् प्रतिस्थापित यागु जुल । थुगु मूर्ति स्थापना समारोहस माःगु खर्च तत्कालिन अध्यक्ष धर्म बहादुर शाक्यपाखें यागु जुल ।
- ज) थुगु संस्थाया भवन निर्माणार्थं सदस्य धर्म बहादुर धारुवाजु पाखें रू ३०००।- तका प्रदान याना विज्यागु जुल ।
- ट) अक्षेश्वर महाविहार पुनःनिर्माण याय्गु भोलय् Y.M.B.A- पाखे अनयात माःगु चर्पी व लः ट्याङ्की दय्का बिइत विभिन्न महानुभावर्षि व थनया सदस्यपिनिगु पाखें श्रमदान सहित ग्वहाली कया दय्का ब्यूगु जुल ।
- ठ) च्वय् उल्लेखित धर्मदान मध्ये युवक बौद्ध मण्डल, नेपालया स्थापना कालनिसें आःतकया दुने आपालं युवक बौद्ध मण्डलया सदस्यर्षिस व धर्मप्रेमी महानुभावर्षिस इलय् व्यलय् माःमाःगु नगद, सरसामान, श्रमदान व मेमेगु यक्को दान प्रदान याना विज्यागु दु ।

७. धर्म देशना :

थुगु संस्थाया स्थापना कालनिसें संस्थापाखें ईलय् ब्यलय् आपालं पूज्य बौद्ध विद्वान भिक्षुवर्गपि, बौद्ध विद्वानवर्गपिपाखें धर्म देशना याना वःगु जुल । थ्वहे इवलय् मुख्य मुख्यगु धर्म देशना जूगु थथे खः--

- क) सन १९७१-७२ स थुगु संस्थास पूज्य भिक्षु गुरू ज्ञानपूर्णिक पाखें "अभिधर्म" अध्ययनया कक्षा सञ्चालन याना विज्यागु जुल ।
- ख) सन १९८३ मार्च - डिसेम्बरतक पण्डित दिव्यवज्र बज्राचार्यपाखें शान्ति देव आचार्यया बोधिचर्यावतार नापं प्रज्ञाकरमतिया टिका समेत व्याख्यान यल प्यंगः थां आनन्दराज शाक्यया छेसं जुल ।
- ग) सन १९८४ मे महिनास भिक्षु घेसे लोपसाङ्ग भाम्पापाखें अतिस दिपङ्कर रचित "बोधिपथ प्रदीप" नांगु सफूया व्याख्यान हिरण्यवर्ण महाविहारय जुल ।
- घ) सन १९८४ जुलाई १७ स तिब्बती हाउसया डाइरेक्टर भिक्षु एल. टी. दोवुम टुल्कुपाखें "महायान पथ साधना" नांगु महायान सूत्रया व्याख्यान हिरण्यवर्ण महाविहारसं सञ्चालन जुल ।
- ङ) सन १९८५ जनवरी २५ स "नागार्जुन व वसपोलया देन" विषयसं ताइवानया भिक्षु माण्टर सिन युं चोया उपस्थिति

डा हेनरी स्माङ्ग चो युंपाखें हिरण्यवर्ण महाविहारस
व्याख्यान जूगु जुल ।

च) सन १९८८ स बुद्धिष्ट अर्डरया घर्मचारी बोधानन्दपाखें
ह्ताय् छक लत्यातक भवचक्र सम्बन्धी व्याख्यान याना
विज्यागु जुल ।

द. कला एवं साँस्कृतिक प्रदर्शनी :

क) सन १९७९ स “लुम्बिनी वर्ष” या उपलक्ष्यय् संस्थापाखें
प्रज्ञा-प्रतिष्ठानया प्रदर्शनी कक्षय् “नेपाःया बौद्ध चित्र
तथा धातु मूर्तिकला” प्रदर्शनी यागु जुल ।

ख) सन १९८० स तत्कालिन अध्यक्ष मीन वहादुर शाक्यया
नेतृत्वय् महासचिव आशारत्न शाक्य निम्हसिनं श्रीलङ्काया
कोलम्बो शहरय् “नेपाःया बौद्ध चित्र तथा धातु मूर्तिकला”
प्रदर्शनी याना वःगु जुल ।

ग) वि. सं. २०४३ साल कार्तिक २९ गते व ३० गते मञ्जुश्री
साँस्कृतिक परिवारया “अंगुलिमाल बौद्ध प्याखें” संस्था-
पाखें प्रदर्शन यागु जुल ।

६. धर्म प्रचार प्रसार :

क) सन १९७१-७२ स संस्थां न्हापांगु धर्म प्रचारया ज्याइवः
कथं भिक्षु ज्ञानपूर्णिकया नेतृत्वय् त्रिशुलीया सुगतपुर

विहारय् “दैनिक जीवनमा बुद्धधर्मको महत्व” धैगु विषयस
धर्म प्रवचन जूगु जुल ।

- ख) सन १९८५ स संस्थाया अध्यक्ष आनन्दराज शाक्य व हेम
बहादुर शाक्यया नेतृत्वय् हेटौंडा, चितवन, धरानस
संस्थाया शाखा कार्यालय स्वनेगु व धर्म प्रचारया गोष्ठी
जुल ।
- ग) सन १९८६ स संस्थाया अध्यक्ष आनन्दराज शाक्य सहित
हेम बहादुर शाक्य, हेरारत्न शाक्यपि त्रिशुली शाखा कार्या-
लय स्वनेगु व धर्म प्रचारार्थं गोष्ठी याना वःगु जुल ।
- घ) सन १९८६ स संस्थाया धम्मानुशासक भिक्षु ज्ञानपूर्णिक
महास्थविरया नेतृत्वय् भिक्षु घम्मशोभन अनागारिका
उत्पलवण्णा व विनयरत्न धाखा, हेरारत्न शाक्य ५ म्ह-
सिया धर्म प्रचार मण्डलं, नारायणघाटया चित्रवर्ण
विहारस धर्म प्रवचन व शाखाया पदाधिकारीपि नाप
छलफल, हानं हेटौंडाय् धर्म प्रवचन व छलफल याना वःगु
जुल ।
- ङ) सन १९८७ स धर्मोदय व युवक बौद्ध मण्डलया संयुक्त धर्म
प्रचारया इवलय् पाल्पाया तानसेन जेतवन विहार निर्मा-
णार्थं संस्थाया अध्यक्ष धर्म बहादुर शाक्य ल्वहँया छगू
बुद्ध मूर्ति दय्का विङ्गु वचन प्रदान यागु नाप संस्था
शाखा कार्यालय स्वनेगुलि गोष्ठी नं जूगु जुल ।

१०. अतिरिक्त कृयाकलाप :

चवय् न्ह्यथनागु खँया अतिरिक्त युवक बौद्ध मण्डल, नेपालं मेमुगु ज्यात नं सञ्चालन याना वंगु खने दु। गथेकि थनया सदस्यपिं मुना इलय् व्यलय् धार्मिक प्रवचन, गोष्ठी, स्वयम सेवक आदिया नाप नापं संस्थायात ग्वहाली कथं ज्याइवः न्ह्याकेत थम्हं फक्को तन मन धन बिया वया च्वंगु दु। नापं थुगु संस्थापाखें मेगु क्वय् चवया कथं ज्याइवःत न्ह्याका वंगु खने दुः-

- क) सन १९७७ अगष्टस भारतीय राजदुत एन. बी. मेननपाखें संस्थाया पुस्तकालय उद्घाटन जुल।
- ख) सन १९७६ स हिरण्यवर्ण महाविहारय् थुगु संस्थां अफिस चाय्का अन वईपिं विदेशीतय्त उगु विहारया बारे गाइड याना वःगु जुल।
- ग) सन १९८५ स बु. सं. २५२९ या उपलक्ष्यय् १५ कोगू विश्व बौद्ध सम्मेलन व खुकोगू विश्व बौद्ध युवा सम्मेलनया लागि माःगु Escort Guide Trening हनेबहपिं भाजू डा. जोन लक, भाजू चार्ल्स मिक् नोभाक, प्रा. आशाराम शाक्य व मीन ब्रहादुर शाक्यपाखें खुलातक कक्षा सञ्चालन याना भिज्यागु जुल।
- घ) सन १९८९ स बु. सं. २५३४ स बुद्ध जयन्तीया तयारीया लागि खुगू हप्तातक उद्घोषन तालीम जूगु जुल। थुगु

ब

तालीमया कार्य संस्थाया सचिव घर्मरत्न शाक्यं सञ्चालन
यागु खः ।

ड) बु. सं. २५३४ बुद्ध जयन्तीया लागि उपाध्यक्ष प्रेम बहादुर
बज्राचार्यया संयोजकत्वय् ९१ म्हसिया मूल समिति गठन
याना कार्यक्रम न्ह्याकुगु जुल ।

च) बु. सं. २५२४ बुद्ध जयन्तीया उपलक्ष्यय् १८ कोगू यल
नगरव्यापी न्ह्यसः लिसः कासा थुगु संस्थापाखें हेरारत्न
शाक्यया संयोजकत्वय् १५ म्हसिया समिति स्वनां कार्यक्रम
सञ्चालन यागु जुल ।

छ) थुगु संस्थापाखें प्रत्येक शनिवार थनया सदस्यपि मुनां
सुधसिया ८ ताः इलेनिसें १० ताः ईतक नियमित कार्यक्रम
सञ्चालन याना वया च्वंगु आःतक न्ह्याना च्वंगु दु ।

ज) बु. सं. २५३४ बुद्ध जयन्तीया लसताय् थनया सदस्यपि-
पाखें का. का. स. प्रेम वैद्यया संयोजकत्वय् “रक्तदान”
कार्यक्रम न्ह्याका वंगु जुल । अथेनतुं बु. सं. २५३४ आषाढ
पुन्हीया लसताय् हानं “रक्तदान” कार्यक्रम न्ह्याकुगु जुल ।
थुगु ज्या इलय् व्यलय् पूण्य दिया संस्मरण कया न्ह्याका
वनेगु ज्या जुया च्वंगु दु ।

झ) दँय् दसं संस्थाया बुदिया लसताय् समारोह न्याय्का वया
च्वंगु जुल ।

ञ) वि. सं. २०४६ साल चैत्र महिनाय् देशय् प्रजातन्त्रया
उदय जुई घुंका न्हूगु सम्बिधान दय्किगु आयोगयात

“नेपाः धर्म निरपेक्ष दे ज्वीमा” धयागु सुभाब पत्रस ५००० म्हं मयाक व्यक्तिपिनिगु हस्ताक्षर सङ्कलन याना सुभाब पत्र पेश यागु जुल । नापं बि. सं. २०४७ सालं यल नागबहालय् थुगु हे विषययात कया बृहत गोष्ठी यागु जुल ।

ट, युवक बौद्ध मण्डल, नेपालं स्वदेशी एवं विदेशी बौद्ध पाहुना-तयगु निति छगू पाहुना गृह निर्माणया लागि चरणबद्ध रूपं ज्या जुया वया च्वंगु दु । थुकिया निति सकल महानुभाव-पिन्त भवहाली याय्त इनाप याना च्वंगु दु ।

ठ) बि. सं. २०४३ सालय् हिमालय डेरी प्रोडक्टया मालिक सुन्दरलाल खड्गीपाखें थुगु संस्थाया लागि कलघारा जडान याना दान यागु जुल ।

ड) बि. सं. २०४६ साल बंशाख अक्षय तृतीयाया दिनस अक्षेश्वर महाविहारय् अखिल नेपाल भिक्षु महासंघया संघनायक पूज्य भिक्षु प्रज्ञानन्द महास्थविरया ९० औं जन्मदिया लसताय् संस्थापाखें नायो नं अभिनन्दन-पोलःल्हाना विज्यात ।

ढ) बि. सं. २०४७ साल श्रावण २० गते संस्थाया नौदँ बुदिया लसताय् अन्तरजातिय इहिपाः याना दुपिं काय् मस्तयगु चूडाकर्म याय्गुया विषय छगू गोष्ठी जूगु जुल ।

अन्तय् युवक बौद्ध मण्डल, नेपालपाखें मेमेगु बौद्ध धर्म-लिसे सम्बन्धित ज्याइवःत याना वनेगु ताः तुनां सकल धर्म

पासार्पिके थुक्रिया लागि ग्वहालीया नापं थुगु संस्थासं सदस्य
जुवा बिज्याय्त दिइत इनाप यासे सकलसित लसकुस याना वया
चवना ।

Dhamma Digital

किंचयाकोगु यल नगरव्यापी बुद्ध व बुद्धधर्म सम्बन्धी
 न्ह्यसः लिसः कासाया दकले न्हापां अर्थात् २०४७ जेष्ठ
 १ गते मंगलबार कुन्हु अध्ययन मण्डल (बुबहाः),
 आह्वान पुस्तकालय (न्याखाचोक), नेपाल बौद्ध संस्कृत
 अध्ययन केन्द्र (अक्षेश्वर महाविहार) व महाबौद्ध पुस्त-
 कालय (ओकु बहाः) या दथुई न्यनागु न्ह्यसः व उकिया
 लिसःतः-

१) न्ह्यसः- तथागतं आनन्द भन्तेयात सम्बोधनयाना धया
 बिज्यागु दुकि तथागत मदये धुंका जि गुगु
 देशन यानागु खः प्रज्ञप्त यानागु खः वहे छिमि
 शास्ता जुई धका शास्तायागु परिभाषा बिया-
 बिज्यागु दु । धया दिसँ वसपोलं छुकि छुकि यात
 शास्ता धागु खः ?

लिसः- धमं व विनय ।

२) न्ह्यसः- गृहस्थी जीवन सुखमय यायेत माःगु नियम
 कर्तव्य धर्म दुगु गृह विनय सफु सुयात समर्पण
 याना त गु खः ?

लिसः- स्व. उ. चन्द्रमणि महास्थविर ।

३) न्ह्यसः- बुद्धया शासने लुँयागु क्वापाः लाकां तकं न्ह्याना जुइपि अतिक धनिपि मनुत नं दुगु जुया च्वन । छन्हु उम्ह मनुया पञ्चकाम विषय विरक्त जुया (गृहस्थ भावे च्वने मयया) छें त्वता भगवान बुद्धया थाय् बिज्याना वसपोलयागु उपदेश न्यना अरहत फल तकं प्राप्त याना काल । आः धया दिसं उम्ह अरहत् जुया बंम्ह सु खः? अले उगु ईले भगवान गन बिज्याना च्वंगु खः?

लिसः- यश कुमार, ऋषिपतन मृगदावन ।

४) न्ह्यसः- छन्द धका छुकियात धाई ? थुकिया वशे च्वना याइगु मत्तयोगु पाप कर्मयात छु धाई ?

लिसः- प्रेम, राग, इच्छा, लोभ, तृष्णा / छन्दागति धाई ।

५) न्ह्यसः- कर्मक्लेश धयागु छु छु खः ? धया दिसं ।

लिसः- [१] प्राणि घात यायेगु,
[२] परवस्तु खुया कायेगु,
[३] परस्त्री गमन यायेगु,
[४] मखुगु खँ लहायेगु ।

६) न्ह्यसः- भगवान बुद्ध छसिकथं राजगृहया गृध्रकूट पर्वतं अम्बलट्टिका, नालन्दा, पाटलिग्राम, नादिका बिज्यागु खँ सिके दु । नादिकां लिपा वसपोल अम्बपालि वन धया थाय् बिहार याना बिज्यात

सा उगु अम्बपालि बन गन च्वंगु खः ? थाय्या
नां धया दिसँ ।

लिसः- वैशाली ।

७) न्ह्यसः- सराग चित्तयात लोभमूल चित्तनं धाः । आः
धया दिसँ सराग चित्त गुलि दु ?

लिसः- च्यागू ।

८) न्ह्यसः- थ्व वाक्य सुनां धया च्वंगु खः ? पूवंक नां धया
दिसँ ।

“भो राजकुमार थुजोगु राज्य श्री तोताः
वनेमते । थनि न्हय्म्हु त्वालं छन्त चक्रववर्ती
जुजुया पद्वी प्राप्त जुई । निदोल चिकिधंगु
द्वीप व प्यंगु द्वीपया अधिपति जुया राज्य चले-
याय् दई । प्याहां वनेमते ल्याहां हँ ।”

लिसः- वशवर्ती मार (वशवर्ती देवराज)

९) न्ह्यसः- छु छु प्यता कारणयात लोक सग्रह वस्तु धाई ?
अथवा छु छु प्यता संग्रह वस्तु दुम्ह गृहस्थया
गृह धर्म वृद्धि जुई ?

लिसः- [१] दान बियेगु,
[२] प्रिय वचन खँ ल्हायेगु,
[३] परजनपिन्त हित ज्वीगु लाभ ज्वीगु कायं
याना बियेगु,
[४] स्थानानुसार न्ह्याम्हलिसेंनं समानता
तया ज्वीगु ।

१०) न्ह्यसः- क्वय् च्वंगु बही, बाहाःयात छु छु महाविहार
धाई ?

- [१] ई बही
- [२] किनु बही
- [३] क्वा बहाः
- [४] ओकु बहाः
- [५] श्री बहाः

लिसः- [१] यम्पि महाविहार
[२] लोककिंति महाविहार
[३] हिरण्यवर्णं महाविहार
[४] अंकुलि रूद्रवर्णं महाविहार
[५] श्री वच्छ महाविहार

१) न्ह्यसः- थौया थौ हे वा न्हेन्हूया दुने हे फल भांगेयाय्
देगु छु वेदनिय कमं खः ?

लिसः- दिट्टु धमं वेदनीय कमं ।

१२) न्ह्यसः- “यदि तथागतं इच्छाजकयाःसा कल्पभर अथवा
कल्पया ल्यंगु ई तक तथागत म्वाय्फु ।” धका
तथागतं आनन्द भिक्षुयात ध्वाथुइक तकोमडिहे
राजगृहया थासं थाय् उजागु उदार भाव प्रकट-
यासां थुइके मफुत । आः धया दिसं क्वय्या
छु छु थाय् राजगृह्य लाः ?

- [१] चोर प्रपात
- [२] सतम्ब चेतय

[३] सारन्दद

[४] तपोदाराम

लिसः- चोर प्रपात, तपोदाराम ।

१३) न्ह्यसः- बुद्ध जुया बिज्याय् धुंसेली प्रथम वर्षावास ऋषिपतन मृगदाबने याना बिज्यात धाःसा द्वितीय, तृतीय तथा चतुर्थ वर्षावास गन गन च्वना बिज्यात धया दिसँ ?

लिसः- स्वंगुलि राजगृहे ।

१४) न्ह्यसः- गृहस्थिपिनिगु सम्पति विनाश जुइगुया कारण मध्ये अल्सी जुया च्वनिगु नं खः । अल्सीपिसं गुकथं गुकथं त्वह तथा कर्तव्य कार्यं लिचिका च्वनी ? गृह विनय सफूया आधारे धया दिसँ ।

लिसः- [१] अतिकं तीनो,

[२] अतिकं चिकु,

[३] अतिक न्ह्यध्यानी,

[४] अतिकं लिवात,

[५] अतिकं प्वाथे पित्यात,

[६] अतिकं प्वा फूँ फूँ मि धका कर्तव्य मयासे च्वनेवं गृहस्थीतय् हानी जुई ।

१५) न्ह्यसः- बुद्धया जन्मस्थल लुम्बिनीं यलया हिरण्यवर्ण महाविहार (क्वावहाः) गुलि किलो मिटर तापा ? अनुमान याना दिसँ ।

लिसः- २२० किलो मिटर ।

१६) न्ह्यसः- भगवान् बुद्ध निर्वाण जुया विज्याय्त दकले न्हापां प्रथम ध्यान च्वना विज्यात, प्रथम ध्यानं दनां क्रमशः द्वितीय, तृतीय, चतुर्थं समापति ध्यानय च्वना विज्यात अले चतुर्थं ध्यानं दनां छुकि च्वना विज्यात धया दिसँ ?

लिसः- आकाशानन्त्यायन समापती ध्यानय् ।
(आकासानञ्चायतन)

१७) न्ह्यसः- नां, वर्णं, गन्धं, रसं, स्पर्शं, भाव आदी म्हसिके फेगु छु स्कन्ध खः ? नां धया दिसँ ।

लिसः- संज्ञा स्कन्ध ।

१८) न्ह्यसः- “यदि छं धाःगु खँ धात्थे खःसा थनिनिसेँ छन्त दासी भावं मुक्त याना जि म्हाय् तुल्य याना तये जुल ।” आः धया दिसँ थ्व सुनां सुयात धागु खः ?

लिसः- सुजातां वया भ्वाति यात ।

१९) न्ह्यसः- शृगालया बौ अर्थात् राजगृहया गृहपति छु मार्गफल प्राप्तम्ह खः ?

लिसः- श्रोतापन्न (श्रोतापति)

२०) न्ह्यसः- काठमाडौं उपत्यका येँ, यल, ख्वप थ्व स्वंमू नगरसं सम्यक महादान महोत्सव परम्परा कथं येँ फिनिदँय् छक्व, यले न्यादँय् छक्व न्याय्किगु

खःसा ख्वपे ग्वदैय् छक्व थ्व महोत्सव न्याय्-
किगु खः ?

लिसः- दैय् दसं न्याय्किगु खः ।

२१) न्ह्यसः- पाटलिपुत्रय् स्वंगु अन्तराय दई धका तथागतं
आनन्दयात न्यंका विज्यात, धया दिसँ व स्वंगु
अन्तराय छु छु खः ?

लिसः- मि, लः व थःथवय् भेद (फुत)

२२) न्ह्यसः- प्राणीपिं सीगु प्यता कारण दु । व छु छु खः ?

लिसः- [१] आयु फुना,
[२] कर्म फुना,
[३] कर्म नं आयु नं निगुलिं फुनां,
[४] आयु नं कर्म नं दया नं छुं छगू अन्तरायया
कारणं ।

२३) न्ह्यसः- थः थम्हतुं प्रव्रज्यां लिपा सिद्धार्थं कुमार हेहेहु
तक मल्ल जुजुपिनि अनुप्रिय धैगु आम्रवने
चवना प्रव्रज्या सुख अनुभव याना विज्याना
चवन । अनंलि स्वीगू योजन मार्गं छन्हुतुं गमन
याना छगू नगरे थ्यंकः विज्यात । धया दिसँ
उगु नगरया नां छु ?

लिसः- राजगृह नगर ।

२४) न्ह्यसः- मनूतयेसं विभिन्न मभिगु कर्मया वशे वना पाप
याई गथे थ्व मनु जुजुयाम्ह खः, थ्वंगुपाखें

मलित धायवं थ्वं जित छु याई, छु मयाई धका ग्यानां “खःगुयात मखु मखुगुयात खः” धका अपराध याई । थुजाम्हसित छुकेया वशे वंम्ह धका धाई ?

लिसः- भयागति वा भयया वशे वंम्ह धका धाई ।

२५) न्ह्यसः- बु. सं. २५३४ औं बैशाख पून्हीया लसताय् पिदंगु धर्मकिर्ति पत्रिका स्मारिका कथं न्ह्यव्वगु दु । उगु स्मारिका धर्मकिर्ति विहार ग्वदँ बुदिया उपलक्ष्ये ग्वगुगू अंक जुया पिहाँ वल ?

लिसः- रजत जयन्ति (२५ दँ दुगु) / ७४ अंक ।

२६) न्ह्यसः- कीसं महापरिनिर्वाण सूत्रे व्वना कथं ; अनिच्चा वत सङ्घारा, उप्पादवय धम्मिनो । उप्पज्जित्वा निरुज्जन्ति, तेसं वूपसमो सुखो’ति ॥

अर्थात्

“संस्कार वस्तु फुव्व निश्चय नं अनित्य खः, उत्पन्न जुया ब्यय जुया वनिगु स्वभाव खः । उत्पन्न जुया नाश जुया वनिगु स्वया न, शान्तगु हे सुख (निर्वाण) खः ॥”

भगवान परिनिर्वाण जुया बिज्यायेसाथं सुं छम्हेसिनं थुगु गाथा व्वंगु खः । धया दिसं थुगु गाथा सुनां व्वंगु खः ?

लिसः- शक्र देवेन्द्र ।

२७) न्ह्यसः- पुद्गल ४ प्यथि दु, दुर्गति अहेतुक, सुगति अहेतुक, सुगति हिहेतुक व तिहेतुक । ध्व प्यथि मध्ये तिहेतुक पुद्गल बाहेक मेपि स्वभि पुद्गलपिन्सं थुगु जन्मे आपालं दान शीलादि कुतः यासां मार्गफल लाभ याय् मफैगु हेतु दु व छु हेतु खः ?

लिसः- प्रतिसन्धि हीनगु जुया निति मार्गफल लाभ जुई फे मखु ।

२८) न्ह्यसः- शुद्धोदन महाराजं थः भमचा मय्जु यशोधराया गुण दर्शन वसपोल भगवान बुद्धयात कना विज्यागु बखते वसपोलं शुद्धोदन महाराजयात जातकया खँ कना विज्यागु दु । आः धया दिसँ उगु जातकया नां छु खः ?

लिसः- चन्द किन्नर जातक ।

२९) न्ह्यसः- प्रत्येक सुथसिया नसंचा ईले ध्याने च्वना थौं जि स्वैत उद्धार याय् धका ध्यान दृष्टीं स्वया विज्याइगु तथागतपिनिगु नित्य चर्या वा न्हिन्हीं याइगु कर्म खः । आः धया दिसँ उगु ध्यानयात छु धाई ?

लिसः- महाकरुणा समापत्ति ।

३०) न्ह्यसः- नेपाःया क्वय् च्वया तयागु विहार गन गन च्वंगु खः ? धया दिसँ ।

[१] ज्योति विहार

[२] चन्द्रकिति विहार

[३] शान्ती विहार

[४] महापरिनिर्वाण विहार

लिसः- [१] चापागाउँ (वा)

[२] बनेपा (भोंत)

[३] राजतिर्थं, गुसिगाँ (यल)

[४] किण्डोल, स्वयम्भू (येँ)

३१) न्ह्यसः- बाँबाँलाःगु तिसां छायेपिया तःपिं लिच्छविपिन्त तथागतं खंका भिक्षुपिन्त लिच्छवि परिषद्यात क्यानां छु परिषद् भालप्यू धका धया बिज्यात ?

लिसः- त्रयस्त्रिंश देवता परिषद् ।

३२) न्ह्यसः- थ्व षडगति चक्रे प्यंगू प्रकारं प्राणिपिं उत्पत्ति जुइगु प्रतिसन्धी दु उर्पि मध्ये दुर्गन्ध चःति (संसदेज), गुलि खेँचं (अण्डज), गुलि कोष, गर्भं (जलावुज) खःसा ल्यदुगु छगू प्रकारया प्रतिसन्धि छु ?

लिसः- औपपातिक (प्रतिसन्धि जुइसाथं ल्यायम्ह) जुया उत्पत्ति जुई । थ्व नरक प्रेत चतुर्महाराजिक देवपुत्रनिसें अकनिष्ट भूमितकया तक नं जुई ।

३३) न्ह्यसः- बोधिसत्त्वं सुजाताया भोजन दान ग्रहण याना गन खुसी मोल्हुया बिज्यात ? मोल्हुइ धुंका उगु भोजन गोप्यः याना भया बिज्यात ?

लिसः- नैरञ्जना खुसी / पीगु प्ये (४६)

३४) न्ह्यसः- बुद्धयात न्हापां चीवर दान याम्ह सु ? उबले वसपोल बुद्ध ग्वदँ वयना च्वन ?

लिसः- जीवक वैद्य / ५५ दँ ।

३५) न्ह्यसः- भगवान शास्तां तथागत मदये धुंका आनन्द भन्तेयात भिक्षुपिन्त सम्बोधन याय्गु बारे कना बिज्यागु अनुसार स्थविरतर (उपसम्पदा प्रव्रज्या जूगुलि थाकलिम्ह) भिक्षुपिसं नवकतर (न्हूपि उपसम्पदाय् क्वकालिपि) भिक्षुपिन्त नामं, गोत्रं अथवा आवुसो धका सःतेगुया । अथेनतुं नवकतर भिक्षुं स्थविरतरयात छु धया सःतेगु या धका आज्ञा जुया बिज्यात धया दिसँ ?

लिसः- भन्ते अथवा आयुष्मान धका सःतेगु ।

३६) न्ह्यसः- तथागतया छद्यो स्याइगु, सारिपुत्रया हि ह्ह्य मागु, मौङ्गल्यायनयात खुँतेसं दायका च्वने मागु, चक्खुपाल भन्तेया मिखा कां जुइका च्वने मागु, विम्बिसार जुजुया थः काय् अजात शत्रुं द्यांलाका स्याका च्वने मागु, थ्व फुवकं छु अकृशल पक्षया वेदनिय कर्म खः ?

लिसः- अपरापरिय वेदनिय कर्म ।

३७) न्ह्यसः- क्वय् बियागु गाथा धम्मपदया छु वर्गया गाथा खः ?

“मेपिसं छु याः, छु मयाः स्वः जुइमते ।

थःम्हं छु याना व छु मयाना स्वयेमाः ॥”

लिसः- पुप्फ वग्गो (पुष्प वर्ग)

३८) न्ह्यसः- छम्ह सारसं लुँकमि कारिगरया माणिक नुनां
फूगु थम्हं खंसां सारसयात्त स्याइ धका अरहन्त
छुं मधासे बरू थम्हं कसा नल । थ्व छु विरती
खः ?

लिसः- समुच्छेद विरती ।

३९) न्ह्यसः- नेपाःया बौद्धत छधि छपांय् यायगु ताःतुना
धर्मोदय सभां निगुगू राष्ट्रिय बौद्ध सम्मेलन
गन, गुबले जुल ? थाय् व मिति पूर्वक धया
दिसँ ?

लिसः- लुम्बिनि उद्यान / २०४६ पौष १२ गते ।

४०) न्ह्यसः- युवक वौद्ध मण्डलया गन गन ग्वःगु शाखा दु ?

लिसः- न्यागु दु [१] नारायणगढ, चित्तौन

[२] हेटौडा, मकवानपुर

[३] तान्सेन, पाल्पा

[४] धरान, सुन्सरी

[५] त्रिशुली, नुवाकोट

४१) न्ह्यसः- धम्मिक उपासकं टुटे मजुइक लय् च्याक्वः
उपोषद् व्रत दना न्हि न्हि भिक्षु संघपिन्त

भोजन याका अखण्ड पुण्य सञ्चय याना सीतेका
वसपोलयात वाजि वाजि खुगू देवलोकया देवता-
पिसँ काःवगू छू कर्म यानां खः ?

लिसः- आचिण्ण कर्म फल ।

बुद्ध वचन

दुल्लभो पुरिसा'जञ्जो - नसो सब्बत्थ जायति ।
यत्थ सो जायति धीरो - तं कुलं सुखमे'धति ।

अर्थात्

श्रेष्ठम्ह पुरुषया जन्म दुर्लभ, बुजापि सकभनं जन्म
ज्वी मखु; गुगु कुले श्रेष्ठम्ह पुरुष जन्म जुई, उगु कुले सुख
बद्धि जुई ।

२०४७ साल जेष्ठ २ गते बुद्धवार कुन्हु विश्व शान्ति पुस्तकालय - नागबाहा, शाक्य सिंह परियत्ति पुस्तकालय थैना, जनमैत्री वाचनालय - भिन्छे बाहा: व बौद्ध पुस्तकालय - कुटि बाहा:या दथूई न्यनागु न्ह्यस: व उकिया लिसत:-

१) न्ह्यस:- “दना बिज्याहुँ वीर ! मगघ देशे च्वंगु अशुद्ध धर्म मदय्का निर्मलगु निर्वाण धर्मया लुखा चाय्का बिज्याहुँ ।” थ्व प्रार्थना सुनां सुयात याना च्वंगु ख: ?

लिस:- सहम्पति ब्रम्हां (सहम्पति महा ब्रम्हां) बुद्धयात ।

२) न्ह्यस:- भगवान परिनिर्वाण जुया बिज्यागु खँ न्यना (सिइका) अवितरागपि भिक्षुपि ख्वया च्वंगु खना छम्ह बृद्ध - प्रव्रजितं उपि भिक्षुपित “शोक याये मते, ख्वये मते, आ: भिपि य: य:थे याय्ज्यूपि जुल ।” थथे बुद्धया शासने नं छम्ह निम्ह भिक्षुपि दुगु जुल । आ: घया दिसँ उम्ह छम्ह बृद्ध - प्रव्रजित भिक्षुया नां छु ख: ?

लिस:- सुभद्र ।

३) न्ह्यसः- युवक बौद्ध मण्डलयात दान व्यूगु थ्व लोककिति महाविहार किन्हु बही गन च्वंपि दाता संघपिनिसं दानयागु खः ?

लिसः- मणिमण्डप महाविहार (धपगाः बही)

४) न्ह्यसः- ३१ गू भुवन मध्ये काम भुवन, रूप भुवन व अरूप भुवन गोगू गोगू दु ?

लिसः- काम = ११, रूप = १६, अरूप = ४

५) न्ह्यसः- मस्त घयापित घेबाया लोभ क्यना नं भिगु मार्ग्यु तये ज्यू; घयागु खँ अनाथपिण्डिक महाजनं घया खँ मन्योम्ह थः काय् यात ध्यबा लोभ क्यना बिहारे व्छया मार्गफल तकं प्राप्त याये फुम्ह याना व्यूगु खँ कयं । आः घया दिसँ अनाथपिण्डिक महाजनया उम्ह काय्या नां छु ? अले वं छु मार्गफल प्राप्त यागु खः ?

लिसः- काल/स्रोतापतिफल ।

६) न्ह्यसः- भगवान बुद्ध कपिलवस्तु नगरे थ्यनां गोन्हु दुःकुन्हु थः काय् राहुल यात प्रव्रजित याना बिज्यात । उगु ईले राहुलया आयु गोदँ दत ?

लिसः- न्हेन्हु (७) दुःकुन्हु / न्हेदँ (७) दत ।

७) न्ह्यसः- मल्लिका महारानीं, अनाथपिण्डिकया कला नं, विशाखाया भातं, मौद्गल्यायन भन्तेया मांपिसं बुद्ध तथागतयात हरबखत नाप लाय दुसां छु कारणः

याना मार्गं फल लाय मफुत ?

लिस:- हीन चेतनाया कारणं याना खः ।

८) न्ह्यस:- राजकाराम विहार व अम्बटक वन विहार दय्का
भगवान बुद्धयात दान यापि सु गृहस्थीपि खः ?

लिस:- न्हापांगू - जुजु प्रशेनजीत
निगुगू - चित्र गृहपति

९) न्ह्यस:- ज्याया हिसावं अथवा कृत्य हिसावं कर्म गोथो दु ?
व छु छु खः ?

लिस:- १] जनक कर्म, २] उपथम्भक, ३] उपपीलिक,
४] उपघाटक ।

१०) न्ह्यस:- अय्ला थ्वं वा सूरापान यायेगुया बेफाइदा खुगु दु
उलि मध्ये निगू थथे ख:-

१] देशे न्यंकनं अकिर्ति फैले जुइ वा सकसिनं
धिककार याका च्वने माली ।

२] निर्लज्जी जुया वई । आः ल्यं दनिगु मेगु प्यंगू
छु छु खः ? संक्षिप्तं घया दिसं ।

लिस:- १] थनया थनसं (सन्दिट्टिक) दुगु घन द्रव्य तिसा
वसः छें बुँ इत्यादि विनास जुया वनी ।

२] कलह बृद्धि जुई ।

३] थःगु शरिरे रोग बृद्धि जुई ।

४] प्रज्ञा बृद्धि हीन जुई ।

११) न्ह्यसः- महारानी महामायादेवीयात स्वनिता लक्षणयुक्तह्य पुत्र रत्न प्राप्त जुल । वसपोल कुमार जन्म जुया बिज्याबले महाब्रम्हां सुवर्ण यागु जाले फया काल घाःसा वया लिपा लोकपाल देवतापिसं छुकि फया काल ?

लिसः- चलाया छ्यंगुली फया काल ।

१२) न्ह्यसः- द्रोण ब्राह्मण्या बेताली च्वंगु दन्त-घातु इन्द्रं खंका थ्व ब्राह्मणं अनुचित कथं वसपोलया दन्त-घातु सत्कार याई घयागु भयं ग्यानां इन्द्रं उगु दन्त-घातु कया यंका देवलोक्य चुडामणि चैत्य्य प्रतिष्ठापित याना पूजा यात । थुगुहे कथं भगवानया प्यपू दन्त-घातु मध्ये छपू स्वर्ग्य दु । आः घया दिसँ ल्यं दनिगु स्वपू दन्त-घातु गन गन दु ?

लिसः- गंधारपुरे/कर्निगे (कर्लिगराजया देशे)/नागलोके ।

१३) न्ह्यसः- सुं छह्य ब्राह्मणं थःत भिक्षु मयागु अर्थात् प्रब्रज्या मव्यू घका आमरण अनसन च्वंगु दु । लिपा वयात सारिपुत्र भन्ते नं प्रब्रज्या बिल । आः घया दिसँ उह्य ब्राह्मण्या नां छु ?

लिसः- राघ ब्राह्मण ।

१४) न्ह्यसः- काय्यागु श्री शोभा खनां जि काय् जि काय् घका व्वाय् वनां चिवर सा वंबले काय्महं माम्हसित न्वात “छु या निति थ्व तृष्णा धयाम्ह शत्रुयात पासा यानागु

तृष्णांला भय, शोक व दुःख जकं जुई; तृष्णा
मन्तकी न भय न शोक न दुःख वै" थथे न्वागु न्यना
मांम्ह अरहन्त जुल । आः घया दिसँ व कायम्ह
भन्ते सु खः ? नां घया दिसँ ।

लिसः- कुमार कश्यप भन्ते ।

१५) न्ह्यसः- प्यता प्रकारयापि व्यक्तिपित भिगु चित्त दुम्ह वा
'कल्याणमित्र' धका सिइका काये ज्यू, ईपि सु सु ?

लिसः- १] थत उपकार याइम्ह व्यक्ति ।

२] सुख दुःखे समानरूपं उपकार याइम्ह व्यक्ति ।

३] धन सम्पत्ति, यशकिर्ति लाभ ज्वीगु अर्ति वीम्ह
व्यक्ति ।

४] अनुकम्पा=दया करुणा तइम्ह जुई ।

१६) न्ह्यसः- शुद्धोदन महाराजया कुले सदानं वनीम्ह गुम्हकि
च्यागु समापत्ति ध्यान लाभीम्ह, अतितयागु पीगू
अनागतयागु पीगू कल्प खंका काय् फुम्ह उम्ह
तपस्वीया नां छु खः ?

लिसः- काल देवल तपस्वी ।

१७) न्ह्यसः- जि थुजापि महद्धिक, महानुभावपि बज्जीपिन्त
उच्छिन्न याये, विनाश याये, आछु आछु कंके ।
भगवानं गथे आज्ञा जुया विज्याई व बाँलाक न्यना
छं जित कंवा, तथागतं मखुथे आज्ञा जुया विज्याई

मखु । थ्व वाक्य वा उद्गार सुनां सुयात घयाच्चंगु
खः ? नां घया दिसँ ।

लिसः- अजात शत्रुं (महामात्य) वर्षाकारयात ।

१८) न्हयसः- 'यदि सुनानं जित करं छगु घर्मं माने याकेत
स्वःसा जि बुद्ध घर्महे मानय् याये ।' थ्व घापु
सुयागु खः ?

लिसः- बरट्टैण्ड रूसेल ।

१९) न्हयसः- काल स्वंगू दु -- प्रतिसन्धी काल, च्युति काल,
पवत्ति काल । आः घया दिसँ थ्व स्वंगू कालया अर्थ
छु छु खः ?

लिसः- प्रति सन्धि=माँया गर्भे च्वं वनेगुं
च्युति=सीगु
पवत्ति=म्बाना च्वतले ।

२०) न्हयसः- जू, तास, पासा म्हिहेगुया खुगू दोष मध्ये स्वंगू
दोष थये खः-

१] गनं सभा समिति वसां जुवारी धका विश्वास
याई मखु ।

२] थः धिति इष्ट मित्रपिसं हेला याका च्वने
माली ।

३] आवाह बिबहानं याये फे मखु । आः ल्यंदनिगु
मेगु स्वंगू दोष छु छु खः ? संक्षिप्तं वया दिसँ ।

लिसः- १] जूम्हिता त्यासा शत्रु वढे जुई ।

२] बुत घासा प्रत्यक्ष थःगु घन परजनया ल्हाते

वंगु खना थःगु धन सम्पति थःके मदया वहे
जक भस भस लुमना भसुका तया च्वने माली
३] धनीम्ह नं जूले बुका निर्धनी जुइका च्वने
माली ।

२१) न्हयसः- महानाम शाक्य उपासक व सुप्रवासा उपासिका
थुपि निम्हेसं छु छु विषयलय् अग्र स्थान प्राप्त याना
काल ?

लिसः- प्रणित - दायक) प्रणित दान
प्रणित - दायिका)

२२) न्हयसः- वैशालीया लिच्छविपिन्सं अम्बपालि कन्हेयागु
भोजनया निम्ति भगवानयात निमत्त्रणा याये धुंकल
धैगु सीका अम्बपालि याके लखछि दां बी थुगु
(कन्हेयागु) भोजन व्यु धका न्हयसः त.बले अम्ब-
पालि छु व्यूसां बिइमखु धका लिसः व्यूगु खः ?

लिसः- वैशाली जनपद ।

२३) न्हयसः- युवक बौद्ध मण्डल, नेपाल छगू नेपाःया ल्याय्म्ह,
ल्यासी, गृहस्थी तयूत बौद्ध शिक्षा वीगु व धर्म
प्रचार याईगु संस्था खः । थुगु संस्थाय् आतक
अध्यक्ष जूपि मध्ये छम्ह पुजनीय भन्ते नं अध्यक्ष
जुई धुंकल । वसपोल भन्तेया नां छु खः ? अत्ते
वसपोल स्वम्ह म्हः अध्यक्ष खः ?

लिसः- भिक्षु ज्ञानपूर्णिक (त्राणपुणिक) महास्थविर/
स्वम्हम्ह ।

२४) न्ह्यसः- यशोधरा व देवदत्तया वौ सुप्रबुद्धं न्हापाया जन्मे
छु रूपगु दान यात? गुकिया फल कथं कत्ता, काय्
पिनिगु पाखें चितासु मदया तथागतयात द्वेषं शत्रु
भावं अपराध याय्गु कुतयात । थुकिया फल छु
जुल ? छु रूपगु दानयागु व तथागतयात अपराध
यागुया फल भोग गथे जुल ?

लिसः- १) हीनगु वस्तु दान यागु वा दानदास रूपं दान
यागु ।

२) भूमि स्वतुना नरक भोग याय् माल ।

२५) न्ह्यसः- सिगाल पुत्रयात भगवान बुद्धं खुगू दिशा गुकथं
नमस्कार यायेमा घयागु सन्दर्भय् गृहस्थीपिसं याये
मागु कर्तव्याकर्तव्यया वारे उपदेश बिया बिज्यागु
खः । आः घया दिसें सिगाल पुत्रं गुलि धन सम्पत्ति
बुद्ध शासनय् परित्याग यात ?

लिसः- पीगु कोटि ।

२६) न्ह्यसः- संघय् मिसा तयत् प्रब्रज्या व उपसम्पदा बीत
तथागतं ग्वगू सर्तं तगु दु ? उकियात छु घाइगु ?

लिसः- च्यागु दु । गरू धम्मो घाई ।

२७) न्ह्यसः- परिषद् च्याता मध्ये क्षत्रिय परिषद्, ब्राह्मण परि-
षद्, गृहपति परिषद्, श्रमण परिषद् थुगु प्यंगु
परिषद् जुल । आः ल्यं दनिगु प्यंगु परिषद् छु छु

खः ? घया दिसँ ।

लिसः- चातुर्मारजिक परिषद्, त्रयस्त्रिंश परिषद्, मार परिषद्, ब्रह्म परिषद् ।

२८) न्हचसः- कवे न्हेथना तयापि थेरवादि व महायानी आचार्यपि सु सु खः ? पूवक थेरवादि आचार्यं, महायानी आचार्यं ल्यया घया दिसँ ।

(१) नागसेन (२) नागार्जुन (३) शान्त रक्षित (४) संघ भद्र (५) बुद्ध दत्त ।

लिसः- (१) नागसेन व (५) बुद्ध दत्त (थे.) २, ३, ४, महायानी ।

२९) न्हचसः- मरणासन्न काले प्राणीपिन्त गुकथं गजागु कर्म फल बीगु खः ?

लिसः- गरू कर्म निसँ आसन्न आचिण्ण, कटत्ता छसि कथं बीगु जुया च्वन ।

३०) न्हचसः- कुलपुत्रपिनि प्रति मित्रपिस याये माःगु कर्तव्य भ्यागू दु उकि मध्ये निगू थुकथं खः-

१) भयभित्त जुया थःगु शरणे वैगु अवस्थाय् कदाचित्त अपमान याई मखु । धैर्यं बिया सहयोग याई ।

२) आपद विपदे विशेष ध्यान तया उपकार सहायता याई । 'आः ल्यँ दनिगु स्वंगू छु छु खः ?

लिसः- १) सुरापानं बेहोसगु अवस्थाय् रक्षा याई ।

२) बेहोस (प्रमाद) अवस्थाय् धन सम्पत्ति रक्षा
याई ।

३) थः पासाया काय् म्हचाय् छय् छ्वी वंश
परिवारपित उचित व्यवहार याई ।

३१) न्हयसः- सिद्धार्थ कुमार मां मायादेवीया कोखे च्वं बिज्यागु
दि आषाढ पुन्ही कुनु जूगु भीसं स्यू । सिद्धार्थ
कुमार मायादेवीया कोखे जन्म काः वये न्हयः
वसपोल छम्ह बोधिसत्व खः । घया दिसँ वसपोल
बोधिसत्वया नां छु खः, अले गुगु देवलोके च्वंम्ह
खः ?

लिसः- तुषित इवेतकेतु/देवलोक बोधिसत्व ।

३२) न्हयसः- भगवान बुद्धयागु पवित्र अस्थि घातु इना ब्यूगु
कुलि तथा द्रोण ब्राह्मणं स्थूप दय्कल घाःसा हेंग्वा
तया स्थूप सुनां अले गन च्वंपिसं दय्कल ? घया
दिसँ ।

लिसः- मोरियो (मौर्यंपिसं)/पिप्पली बनयापि ।

३३) न्हयसः- क्वे च्वंपि राजपुरूषपि छु छु देशयापि खः ? घया
दिसँ ।

१) हर्ष बर्द्धन

२) मिलिन्द

३) पराक्रम वाहु

४) जयवर्मा सप्तम

लिसः-

१) भारत

२) भारत

३) श्रीलंका

४) कम्बोडिया (कम्पुचिया)

३४) न्हयस:- शील रक्खितं शील पालन यागुलि राजाज्ञा उलंघनयात धका छु दण्ड विल ? अले सुनां रक्षा या वल ?

लिस:- चोर प्रपाते (पतापे) कुर्के छ्वगु, नागराजापिसं फया रक्षा या वल ।

३५) न्हयस:- प्रज्ञा बृद्धि ज्वीगु कारण गोगू दु व छु छु ?

लिस:- प्यंगू १) सत्पुरुषपिनि सत्संगत याय्गु ।

२) सद्धर्म श्रवण याय्गु ।

३) यथार्थ ज्ञानं विचार याय्गु ।

४) धर्मानुकुल आचरण याय्गु ।

३६) न्हयस:- वशवर्ती मारया अतिकं बाँलापि स्वम्ह म्हचाय्पि दुगु जुया च्वन उमिगु नां घया दिसँ ?

लिस:- तृष्णा, अरति, रागी ।

३७) न्हयस:- भगवान बुद्ध परिनिर्वाण जुया बिज्यायेवं प्यपू गाथा उद्गारया:गु खँ भीसँ महापरिनिर्वाणया पाली सूत्रे ब्वने दु । आ: घया दिसँ उगु प्यपू गाथा सुनां सुनां ब्वंगु ख: ?

लिस:- सहम्पति ब्रम्हां/शक्र देवेन्द्रं/अनिरुद्ध/अनन्द ।

३८) न्हयस:- अंग्रेजी भाषं त्रिपिटक सेट पिकया दीम्ह बेलायतया विद्वान डा. टि. डब्लु. राइज डेविडया घापू कथं अंग्रेजी त्रिपिटकय् गूलि शब्दत छयला:त:गु दु ? अनुमान याना दिसँ ।

लिस:- १७ लाख ५२ हजार ४ सय शब्द दु ।

३९) न्हचस:- 'आनन्द ! मनुष्य जुया सिइगु आश्चर्यया खँ मखु ।
सुं गुम्हं मनुत सित घा:सा इमिगु बारे तथागतया
थाय् वया न्यनेगु ठिक मजू ।' थथे घका आज्ञा
जुसे धर्म आदर्श व धर्म पर्यायिया उपदेश बिया
बुद्ध धर्म व संघया गुण स्वरूप प्रकाश याना
विज्यात । थ्व उपदेश नादिकाय् च्वना बिज्याबले
तथागतं याना विज्यागु ख:सा नादिकाय् च्वंगु
उगु थाय्या नां घया दिसँ ।

लिस:- गिजकावसथय् ।

४०) न्हचस:- भारतया राष्ट्रपतियागु आसन च्वे बुद्ध धर्म लिसे
सम्बन्ध दुगु छु शब्द च्वयातगु दु ? पूवँक घया
दिसँ ।

लिस:- धर्मचक्र प्रवर्तनाय् ।

बुद्ध वचन

न तं माता पिता कयिरा - अञ्जे वा पिच जातका ।
सम्मा पणिहितं चित्तं - सेय्यसो नं ततो करे ॥

अथात्

भिगुली वनाच्वंगु मनं थ:त गुलि उपकार याइगु ख:,
उलि उपकार मां-बौ थ:थितिपिसं याई मखु ।

२०४७ जेष्ठ ३ गते विहवार कुन्हु योज्ज राईजिङ्ग
 बलव पुस्तकालय - न्याधः, चन्द्र सूर्य पुस्तकालय - कुटि
 सौगः, नवज्योति पुस्तकालय - बल्खु, भास्कर युवा बलब
 पुस्तकालय - न्याखाचोकया दथुई न्यनागु :ह्यसः व उकिया
 लिसःतः-

१) न्हयसः- सिद्धार्थ कुमारयात म्हसिके मफया बिम्बिसार
 जुजुं राजपुरुषपित सःता उम्ह कुमार अमनुष्य
 देव, नाग, मनुष्य सु ख. परिक्षा यायत स्वके
 छवत । यदि अमनुष्य खःसा नगर द्वारं प्याहाँ
 वनेवं अन्तर ध्यान जुया वनी मनुष्य जूसा नगर
 द्वारं पिहां वनां छथाय् च्वना प्राप्त जूगु भिक्षा
 भोजन याई । ल्यंगु देव व नाग खःसा छु छु ज्वी
 घका बिम्बिसार जुजुं राजपुरुषपित घया छ्वगु
 खः ? घया दिसँ ।

लिसः- देव खःसा आकाशे थाहाँ वनी ।

नाग खःसा पृथ्वीसं दुबिना वनी ।

२) न्हयसः- लोकजनपिन्त विध्वंश याइगु खुता कारण मध्ये
 स्वता कारण थथे खः-

१) पूर्व पाखें सूर्य उदय जुई धुंका नं घना च्वनेगु

अथवा लिबाक दनेगु ।

२) पर स्त्री वा पर पुरुष गमन यायेगु ।

३) अतिकं लोभी जुया मतीकुराहा जुयेगु खःसा
त्यं दनिगु मेगु स्वंगू छु छु खः ? घया दिसँ ?

लिसः- १) न्ह्याम्ह नापं नं शत्रु भाव याना जुयेगु ।

२) मखु मखुगु ज्या सना जुयेगु ।

३) कुसंगत याना जुयेगु ।

३) न्ह्यसः- संस्कार उत्पन्न जुइगु प्यंगू कारण दु इपि छु छु खः ?

लिसः- कर्म, चित्त, ऋतु व आहार ।

४) न्ह्यसः- थ्व लोक्यु गोगू द्वीप दु ? उकि मध्ये तथागतपि
उत्पति ज्वीगु द्वीप छगू हे जक दु । व द्वीप छु
खः ?

लिसः- प्यंगू द्वीप / जम्बुद्वीप ।

५) न्ह्यसः- पिण्ड पात्रया निति तथागत वैशाली बिज्याना
भोजन याना बिज्याये धुंका नागवलोकन याना
वैशालीया अन्तिम दर्शन याना बिज्यात । धया
दिसँ नागवलोकन घयागुया अर्थ छु खः ?

लिसः- किंसिथेम्ह छम्हं फःहिला स्वयेगु ।

६) न्ह्यसः- बुद्ध घर्मया मूल ग्रन्थ त्रिपिटक क्रिश्चियन तयगू
बाइबल स्वयां गुलि गुणा अप्पो दु घका माने
याई ?

लिसः- ११ गुणा ।

७) न्हयसः- थ्व वाक्य मुनां घया च्वंगु खः ? घया दिसँ ।
“यदि छिमि अबुपि दुगु जूसा थौं अबश्य नं वसपोल
बोघिसत्वया ल्यू ल्यू प्रव्रजित जुल जुई ।”

लिसः- कौण्डन्य पण्डित ।

८) न्हयसः- ब्राम्हण सुयात घाई ?

लिसः- अकुशलादि पाप कर्म व्याककं च्वीकः छ्वये
धुंकुम्हसित ब्राम्हण घाई ।

९) न्हयसः- दोले स्वले छक निक त्वाकक तिवकक जक फल भोग
याय् मालिगु कर्मयात छु कर्म घाई ?

लिसः- कटत्ता कर्म ।

१०) न्हयसः- श्रद्धालु कुलपुत्रपिनि निति प्यंगू दर्शनीय, संवेज-
नीय (वैरोग्यप्रद) स्थान दु । व छु छु खः ? घया
दिसँ ।

लिसः- लुम्बिनी, बुद्धगया, सारनाथ, कुसिनारा ।

११) न्हयसः- क्वे बिया तयागु नेपाःया बौद्ध संस्थाया पुरा नां
छु ?

१) अ. ने. भि. म. सं.

२) ने. बौ. प. शि.

३) L. R. C.

४) यु. बौ. म.

लिसः- १) अखिल नेपाल भिक्षु महा संघ

२) नेपाल बौद्ध परियत्ति शिक्षा

३) Lotus Research Centre

४) युवक बौद्ध मण्डल

१२) न्हयस:- भगवान बुद्धया शासने दकले न्हापां याम्ह विहार दाता सु खः, अले उगु विहारया नां छु खः ?

लिस:- जुजु बिम्बिसार / वेणुवन ।

१३) न्हयस:- वैवाहिक जीवनय् स्त्री व पुरुषपिसं परस्परय् थवं थवय् कर्तव्य पूर्वके फत घासा हे जक थःथपिनिगु जीवन सुखमय् ज्वी मखुसा परस्परय् अशान्ति उत्पन्न जुई फु । स्त्री नं पुरुषया वथें पुरुषं स्त्रीया प्रति न्यागू न्यागू कर्तव्य पूर्वकेमा उपि कर्तव्यत मध्ये दकले मूख्यगु छगू कर्तव्य छु खः ? गु गु पालन मज्जीवं स्त्री पुरुषया सम्बन्ध हे विच्छेद जुई । उगु स्त्री नं पुरुषया प्रति व पुरुषं स्त्रीया प्रति याये मागु कर्तव्य छु ?

लिस:- परस्त्री, परपुरुष गमन मयायेगु ।

१४) न्हयस:- भगवान बुद्ध उरूबेलाय् विज्याना स्वम्ह जटिल दाजु किजापिन्त दोलं दो प्रातिहार्य ऋद्धि क्यना दमन याना बिज्यात । आः घया दिसँ थुपि स्वम्ह जटिल दाजु किजापिनिगु नां छु छु खः, अले इमि भ्ति ग्वम्ह ग्वम्ह शिष्य दुपि खः ?

लिस:- १) उरूबेल काश्यप = ५०० शिष्य

२) नदी काश्यप = ३०० शिष्य

३) गया काश्यप = २०० शिष्य

१५) न्हयस:- क्वय् बियागु दर्शनीय बौद्ध तीर्थस्थलस गन गन

देशे ला ?

- १) संकास्य २) वामियान
३) मान सरोवर ४) अनुराधापुर
५) मांडले

लिस:- १) भारत २) अफगानिस्थान
३) तिब्बत ४) श्रीलंका ५) वर्मा

१६) न्हयस:- “भगवान बुद्धयात पंखा गाला च्वंम्ह छम्ह भिक्षु-
यात चिलाहुँ, जिगु न्ह्योने दना च्वने मते ।” घका
सु भिक्षुयात घया बिज्यागु खः ?

लिस:- उपवान भिक्षु ।

१७) न्हयस:- दान बीबले नं स्वंगू प्रकारया चेतना दय्केमा व
स्वंगू चेतना मध्ये छता पुव्व चेतना खःसा ल्यं
दनिगु निगू छु छु खः ?

लिस:- मुञ्च चेतना, पर चेतना ।

१८) न्हयस:- स्तूप दय्के योग्यपि प्यथी दु व छु छु खः ?

लिस:- १) तथागत सम्यक सम्बुद्ध ।
२) प्रत्येक बुद्ध ।
३) तथागतया श्रावक (अरहन्त) ।
४) चक्रवर्ती जुजु ।

१९) न्हयस:- संसारे भिक्षुणी परम्परा बुलुहुँ तना बने घुकल ।
अये जूसां चीनय् भिक्षुणी परम्परा थौं तकं ल्यं
दनि । धया दिसँ ध्व भिक्षुणी परम्परा छु देशया

छम्ह भिक्षुणी नं अन थ्यंकुगु दु ? देशया नां घया
दिसं ।

लिस:- श्रीलंका ।

२०) न्हयस:- बुद्धया शासने घाय् जक दान ब्यूसां महिमा
तःघंगु जुया च्वन । आः घया दिसं सिद्धार्थ
बोधिसत्त्वयात घाय् दान ब्यूम्हसिया नां छु खः ?

लिस:- सोत्थिय ब्राम्हण ।

२१) न्हयस:- वैवाहिक जीवन सुखमय ज्वीकेत स्त्री नं पुरूषया
प्रति कर्तव्य पूर्वकेमा अथे हे पुरूष नं स्त्रीया प्रति
पूर्वकेमा । आः घया दिसं स्त्री नं पुरूषया प्रति
याये माःगु कर्तव्य न्यागू मध्ये स्वंगु छु छु खः ?

लिस:- १) याये माःगु ज्या ईले हे अलिस मचासे व्याक्क
मन तया यायेगु ।

२) थःथिति, जलाखलपित संग्रह यायेगु ।

३) परपुरूष गमन मयायेगु ।

४) कमे याना तःगु घन सम्पत्ति रक्षा यायेगु ।

५) भुतुज्या यायेगुलि, छेँ सफा सुगघर यायेगुलि
दक्ष, अलिस मचाम्ह जुइगु ।

२२) न्हयस:- भिक्षु सुयात घाई ?

लिस:- संसार भयं पिहाँ वनेगु (मुक्त) ज्वीगु इच्छा
याइम्हसित भिक्षु घाई ।

२३) न्हयस:- अनित्य लक्षण, दुक्ख लक्षण, अनात्मा लक्षण थ्वः

स्वंगू बाँलाक खंका काइगु ध्यानयात छु ध्यान
घाई ?

लिस:- विपस्सना ।

२४) न्हयस:- छिकपिन्त न्ह्येब्बयागु “महापरिनिर्वाण - सूत्र”
बुद्ध वचन त्रिपिटक मध्ये छु पिटकया, छु निकायया
दुने ला: ?

लिस:- सूत्त पिटकया दिघ निकाय ।

२५) न्हयस:- युवक बौद्ध मण्डल, नेपालयात W. F. B. Y.
(World Fellow Ship of Buddhist
Youth) नं छु इसवी सम्बतय् क्षेत्रिय केन्द्र घका
मान्यता बिल ? इसवी सम्बत घया दिसँ ।

लिस:- १९७८ इसवी सम्बत ।

२६) न्हयस:- सिद्धार्थ कुमार उगु समय प्रख्यात जुया च्बंपि
आलार कालाम व उद्दकरामपुत्र धैपि पण्डितपिनि
आश्रमे बिज्याना निगु अरूपि समापत्ति ध्यान
प्राप्त याना काल । घया दिसँ उगु प्राप्त याना
का:गु ध्यानया नां छु छु ख: ?

लिस:- आकिञ्चन्यायतन व नैवसज्ञानोसंज्ञायतन ।

२७) न्हयस:- अघो (क्वेयागु) दिशा व उद्ध (च्वेयागु) दिशा
घयागु छु छु ख: ?

लिस:- अघो दिशा = सेवक, नोकर, चाकर ।

उद्ध दिशा = श्रमण, ब्राम्हण, भिक्षुपि ।

२८) न्हयसः- सी त्येका थम्हं याना तयागु भिगु वा मभिगु
लुमनिगु कर्मयात छु कर्म घाई ?

लिसः- आसन्न कर्म ।

२९) न्हयसः- प्यंगू आश्चर्य अद्भुत धर्म चक्रवर्ती जुजुयाके दुथें
मेम्ह छम्हसिके नं थुगु धर्म दु घका भगवान बुद्धं
कना बिज्यात व सुयाके दु घका कना बिज्यात
घया दिसँ ।

लिसः- आनन्द भिक्षु ।

३०) न्हयसः- बि. स २०३८ सालया नेपाःया सरकारी जन-
संख्या तथ्याङ्क्य् जम्मा बौद्धतय् जनसंख्या गुलि
कयना तःगु दु ? संख्या कथं अनुमान याना दिसँ ।

लिसः- ७,९९,०८१ म्ह दु ।

३१) न्हयसः- बुद्ध धर्मं भारतय् ब्राम्हण धर्मनाप, जापानय्
शिनतो धर्मनाप, चीनय् कन्फ्युसियस व ताओ धर्म
नाप प्रतिस्पर्धा याये माल धाःसा तिब्बतय् बुद्ध-
धर्मं छु धर्म नाप प्रतिस्पर्धा याये माल ? उगु
धर्मया नां घया दिसँ ?

लिसः- बोन धर्म ।

३२) न्हयसः- सिद्धार्थ कुमारया नामाकरण मङ्गलोत्सव दिने
शुद्धोदन जुजुया थःथितिषि गुलि मुना च्वंगु खः
घया दिसँ ?

लिसः- चय्दो (८० हजार)

३३) न्हयसः- माँ-बौपिसं पश्चिम दिशा समान जुया च्वंपि थः
काय् म्हाय् प्रति न्यागू कर्तव्य पूर्वके माः उकि
मध्ये निगू कर्तव्य खः-

१) भिगु ज्या खँय् लगे याइगु अर्थात् सदाचारी
शीलवान यायेगु ।

२) शास्त्र विद्या, शिल्प विद्या तथा नीति विद्या
स्यने कने याना बिइगु । आः घया दिसँ ल्यं
दनिगु स्वंगु कर्तव्य छु छु ?

लिसः- ३) पञ्च दुःशीलगु ज्या मयाकेगु ।

४) यौवन अवस्थाय् कुलीनम्ह व्याहा याना बिइगु

५) आवश्यकता अनुसार ईले व्यले खर्च बिइगु ।

३४) न्हयसः- ध्यान घयागु समथ व विपश्यना घका निगू
प्रकारया दु । उकि मध्ये समथ ध्यान गोगू दु ?
संख्या जक घया दिसँ ।

लिसः- समथ ध्यान ४० गू दु ।

३५) न्हयसः- भगवान परिनिर्वाण जुया बिज्यायेगु ई जुल घका
मारं तथागतयात घाःबले वसपोलं मारयात थनि
स्वला लिपा तथागत परिनिर्वाण जुया बिज्याई
घका घोषणा याना बिज्याय्वं (दुन्दुभिनं न्याना)
छगू रोमाञ्चकारो घटना जुल । आः घया दिसँ
उगु छगू छु घटना खः ?

लिसः- भ्वखाय् व्वल ।

३६) न्हयस:- “ससारे बुद्ध व युद्ध निगुलि छगु ल्यया काय्मा”
थ्व घापु सु राजनैतिक पण्डितयागु खः ? नां घया
दिसँ ।

लिस:- पं. जवाहर लाल नेहरू ।

३७) न्हयस:- सिद्धार्थ स्वया यशोधरा ग्वदं क्वकाली ?

लिस:- ज्वलिज्वः ।

३८) न्हयस:- पूर्व, पश्चिम, उत्तर व दक्षिण दिशा घयागु
छु छु ? प्रतिक कथं घया दिसँ ।

लिस:- १) पूर्व = माँ-अबु ।

२) पश्चिम - पत्नी (कला) काय् म्हाय् ।

३) दक्षिण = आचार्य गुरुपि ।

४) उत्तर = हितचिन्तक पासापि ।

३९) न्हयस:- तथागतं पाटलिग्रामय् च्वंपिन्त (उपाशकपिन्त)
शील स्यंम्ह दुःशीलम्हसिया निति दोष (दुष्परि-
णाम) या खँ देशना याना बिज्यात । आः घना
दिसँ शील स्यंम्ह दुःशीलम्हसिया निति गोगू दोष
दु ? संख्या जक घया दिसँ ।

लिस:- न्यागू दोष (दुष्परिणाम) दु ।

४०) न्हयस:- गरू कर्मयात सु जन्तुलिसे तुलना याना तःगु दु ?

लिस:- केशराज सिंह नाप ।

२०४७ जेष्ठ ४ गते शुक्रवार कुन्हु अमर पुस्तकालय-
इखा, आलोक पुस्तकालय - इखाछे, प्रकाश पुस्तकालय -
नःबहीया दथुई न्यनागु न्ह्यसः व उकिया लिसःतः-

१) न्ह्यसः- बुद्ध शासने दकले न्हापांम्ह बुद्ध, धर्म व संघया
शरण्य् वंम्ह त्रैवाचिक उपासक सु खः ?

लिसः- यश पुत्र (कुमार) या अबु ।

२) न्ह्यसः- चक्रवर्ती राज्य सुख स्वया नं, स्वर्गलोकया सुख
स्वया नं फुक्क लोकया अधिपति जुइगु सुख स्वया
नं छु प्राप्त यायेगु उत्तम धका भगवान बुद्धं
आज्ञा जुयो बिज्यागु दु ?

लिसः- स्रोतापति फल ।

३) न्ह्यसः- त्रायतिश देवलोके च्वंपिनि देवतापिनि आयु गुलि
दु ? इमि चच्छि न्हिच्छि वराबर भी मनुतय्
ग्वदँ जुई ?

लिसः- १००० दँ आयु / मनुतय् १०० दँ जुई ।

४) न्ह्यसः- भी थाय् बहाः बहिलि न्हि न्हि धयार्थे भगवान
बुद्धया सन्मूख व्वनिगु-

“महादान प्रतिश्रेष्ठो महाशील धरोऽग्रणी ।

महाक्षान्ती धरोधीरो महावीर्य पराक्रमः

महाध्यान समाधिस्थो महाप्रज्ञा शरीर धृक् ॥”

ध्व गाथा आय्यं नाम संगीति नं लिक्कया तःगु

खः । आः घया दिसँ थ्व श्लोकं गोगू पारमिताया
खँ न्ह्यथना तःगू दु अले व छु छु ?

लिसः- ६ (खुगु) /दान, शील, क्षान्ती, वीर्य, ध्यान, प्रज्ञा

५) न्ह्यसः- युवक बौद्ध मण्डल Y. M. B. A. नं आतक
न्याकः विश्व बौद्ध युवा सम्मेलने व्वति काय
घुंकल । आः घया दिसँ व्वति कागु गन गन देशय्
खः ? देशया नां घया दिसँ ।

लिसः- जापान, थाइलैण्ड, श्रीलंका, नेपाल,
अमेरिका (लसएञ्जल्स) ।

६) न्ह्यसः- तथागतं भिक्षुपिन्त अपरिहाणिय धर्मया देशना गन
च्वना बिज्यापिं भिक्षुपिन्त कनां बिज्यागु खः ?
घया दिसँ ।

लिसः- राजगृहे च्वंपिं भिक्षुपिन्त ।

७) न्ह्यसः- “लाभ जुल धाय्वं थस्वइपिं थ्व लोकजनपिं, अलाभ
जुल धाय्वं क्वस्वइपिं थ्व लोकजनपिं । तर
वसपोल जिमि श्रवणपिं लाभ व अलाभय् समान
जुया च्वंपिं खः ।” घका सुनां भिक्षु श्रमणपिनिगु
गुण वर्णन यागु खः ? नां घया दिसँ ।

लिसः- चूल सुभद्रा ।

८) न्ह्यसः- तथागतं दिव्य चक्षु नं खंका बोध याय्त त्वता
व्वइगु छगू रश्मि दु । उगु छु रश्मि खः ? घया
दिसँ ।

लिसः- ओभास रश्मि ।

९) न्हयसः- भगवान कपिलवस्तुं राजगृह लिहाँ विज्याय् न्ह्यो शुद्धोदन महाराज अनागामी मार्ग फले प्रतिस्थित जूगु खःसा प्रजापति गौतमीं छु मार्ग फल प्राप्त यात ?

लिसः- श्रोतापत्ति मार्गफल ।

१०) न्हयसः- थौं कम्हे रथे विराजमान जुया च्वम्ह बुंगद्यो करुणामययात पद्मपाणी लोकेश्वर घाइथेंतुं जन-बाहाद्योयात आर्यावलोकितेश्वर घाई घाःसा नाला करुणामय व चोभाद्योयात छु नांम्ह लोकेश्वर घाई ?

लिसः- नाला करुणामय = सृष्टिकान्ता लोकेश्वर
चोभाद्यो = आनन्दादि लोकेश्वर

११) न्हयसः- प्यता प्रकारया पापया वशय् मवंम्ह व्यक्तियात यश, किर्ति शुक्लपक्षया तिमिलार्थे ऋ ऋ वृद्धि जुई । आः घया दिसँ व प्यता प्रकारया पाप घयागु छु छु खः ?

लिसः- छन्द, द्वेष, मोह व भय ।

१२) न्हयसः- शुद्धोदन महाराज छु जातकया खँ न्यना अना-गामी फले सुप्रतिस्थित जुल ?

लिसः- महाधम्मपाल जातक ।

१३) न्हयसः- गरू कर्म अकुशल कथं छु छु खः ?

लिसः- माँ, अबु, अरहन्तयात स्याय्गु व बुद्धया शरीरे

हि प्याहाँ वैगु घाः याय्गु व संघ भेद याय्गु (पञ्च महा पाप) ।

१४) न्हयसः- भगवान बुद्ध कपिलवस्तु नगर थ्यना गोन्हु दुकुन्हु नन्द कुमारयात प्रव्रजित याना बिज्यात ?

लिसः- खुन्हु दुकुन्हु ।

१५) न्हयसः- पालि साहित्य कथं थेरवादय् भय्, अन्तराय तंकेत परित्राण सूत्र व्वनिगु चलन या घाःसा महायानय् संस्कृत साहित्य कथं छु सफु पाठ याना परित्राण याइगु या ?

लिसः- पञ्चरक्षा सूत्र ।

१६) न्हयसः- ई. सं. ३०० निसैं ६०० दँ तकया दुने चीनी बौद्ध यात्री अन्वेसनया इवलय् स्वम्ह अन्वेसकतय्गु नां उल्लेख जू । इपि मध्ये फाहीयान छम्ह नं खः । आः घया दिसैं ल्यं दुपि निम्ह अन्वेसकपि सु सु खः नां घया दिसैं ?

लिसः- व्हेयनसाङ्ग व इतिसङ्ग ।

१७) न्हयसः- तथागतया अन्तिम वचन छु खः ? पालि भाषां म्वा । अर्थ जक घया दिसैं ।

लिसः- संस्कार व्यय घर्म (नाशवान) खः । अप्रमाद जुया सम्पादन या ।

१८) न्हयसः- बु. सं. २५३३ आँ शैक्षिक सत्रय् नेपाल बौद्ध परियत्ति शिक्षाय् फुक्क केन्द्रय् फुक्क कक्षाय् याना

गुलि विद्यार्थीपि उत्तीर्णं जुल ? अनुमान याना
लिसः च्वया दिसँ ।

लिसः- ४३९ म्ह ।

१९) न्हयसः- लोभ घाःथें खः, दोष धोगिगु हि, न्हिथें खः,
अविद्या (मोह) छु थें खः घका तुलना याना
तःगु दु ?

लिसः- रोगया हा थें खः ।

२०) न्हयसः- मभिगु कर्मया ज्या यानाजूपि प्राणीत बास जूवनिगु
थाय्यात नरक घाइगु खः ! घया दिसँ नरक गोगु
दु ? संख्या जक घया दिसँ ।

लिसः- ८ गू दु ।

२१) न्हयसः- काल देवल तपस्वीं थःम्हं बोधिसत्व बुद्ध जूगु स्वये
खनि मखुगू जुयानिति थःथितिपिनि कुले जूसां
वसपोल बुद्ध जूगु स्वये खनिपि सुं दुला घका
ध्यानं स्वबले थः भिचा छम्ह खंकल । आः घया
दिसँ उम्ह भिचाया नां छु खः ?

लिसः- नालक ।

२२) न्हयसः- भिगू अनुस्मृति कर्म स्थान दु । उकि मध्ये खुगू
थथे खः- त्यागानुस्मृति, देवातानुस्मृति, उपसमा-
नुस्मृति, मरणानुस्मृति, कायगतानुस्मृति, आना-
पानानुस्मृति खः । आः धया दिसँ त्यं दुगु प्यंगू
स्मृति छु छु खः ?

लिसः- १) बुद्धानुस्मृति

- २) धम्मानुस्मृति
- ३) संघानुस्मृति
- ४) शीलानुस्मृति

२३) न्हयस:- वीर्यं वानम्ह, धैर्यं वानम्ह, खण्डन मज्जीक थःगु कर्तव्य कार्यं याइम्ह, स्थानोचित्त प्रज्ञा दुम्ह व्यक्तियात छु लाभ जुई ?

लिस:- यश लाभ ।

२४) न्हयस:- भिक्षुपिन्त मागु चीवर, भोजन, च्वनेगु स्थान व वास थ्व प्यतायात छु घाई ?

लिस:- चतुप्रत्यय (प्यंगु प्रत्यय)

२५) न्हयस:- आचार्यपिसं शिष्यपिनि प्रति पूर्वके माःगु कर्तव्य न्यागु दु उकि मध्ये निगू थथे ख:-

१) सुविनित्त जुइक स्यने कने याय्गु ।

२) ब्वने धुंगु विद्याया अर्थं व पद बांलाक छुटे ज्वीक थ्वीका कना बिइगु । आः ल्यं दनिगु स्वंगू छु छु खः ?

लिस:- ३) दया च्वक्व शिल्प विद्या व धर्म विद्या स्यनाबी ।

४) बन्धुवर्गपिनि न्ह्योने थः मचाया गुण खँ कनि।

५) दिशा विदिशां वइगु भययात तरे याना बिई।

२६) न्हयस:- भिगु लुखा व मभिगु लुखा याना २० थि लुखा दु । आः थन मभिगु भिगु लुखा स्वधि याना

काय, वाक, चित्त याना ब्वथला तःगु दु । घया
दिसँ काय दुश्चरित्रय् छु छु ला ?

लिसः- पाणाति पात, अदिम्ना दान, कामेसुमिथ्याचार ।

२७) न्हयसः- श्रमण ब्राम्हणपिसं कुलपुत्रपिनि प्रति न्यागू कर्तव्य
पूर्वके माःगु दु । उपि मध्ये निगू कर्तव्य थुकथं
खः-

१) हित चित तथा अनुकम्पा तइगु ।

२) सुगति स्वर्गलोक वनेगु लंपु शास्त्र अनुसारं
क्यना बिइगु । आः ल्यं दुगु स्वंगू छु छु खः?
घया दिसँ ।

लिसः- ३) पापं रोके याई, मभिगु संगत याके बीमखु ।

४) भिगु कर्म लगे याई, पञ्चशील अष्ट, दशशीले
तई ।

५) न्यने मनंगु खँ न्यंकी ।

२८) न्हयसः- भगवान बुद्ध ककुत्था खुसी मोल्हूया लः त्वना पार
तरे जुया आम्रवन बिज्यात । शरीर क्लान्त जुया
गोतुलेत सुं छम्ह भिक्षुयात संघाटी प्यबः लः
थ्याना लाया ब्यू घका आज्ञा जुया बिज्यात । आः
घया दिसँ उम्ह संघाटी लः थ्याना लाया बिज्याम्ह
भन्तेया नां छु खः ?

लिसः- चुन्दक भिक्षु ।

२९) न्हयस:- “व माता शान्त जू घात्थे शान्त जू व पिता जू नं । थज्याम्ह गुम्हस्या स्वामी व मिसा शान्त घात्थे नं।।” थुगु प्रीति वाक्य मुनां सुखनां व्यक्त यागु खः घया दिसँ ?

लिस:- कृषा गौत्तमीं सिद्धार्थं कुमारयात खनां ।

३०) न्हयस:- तथागतं तस्सकं भ्वखाय् ब्वगुःया हेतु व प्रत्ययया बारे उपदेश ब्यूगु खँ भीसँ महापरिनिर्वाण सूत्रे ब्वना । घया दिसँ भ्वखाय् ब्वःगुया गोगू हेतु प्रत्यव दई ?

लिस:- च्यागू ।

३१) न्हयस:- नेपाःयागु प्रसिद्ध बौद्ध नवग्रन्थ मध्यय् युवक बौद्ध मण्डलं पिकागु छगू महत्वपूर्ण ग्रन्थया नां घया दिसँ ।

लिस:- ललित विस्तर ।

३२) न्हयस:- थनि स्वला लिप तथागत परिनिर्वाण जुया बिज्याई घका तथागतं स्मृति सम्प्रजन्य तथा आयु संस्कार त्याग याना बिज्यागु थाय् घया दिसँ ?

लिस:- चापाल चेतियय्/पर्वत ।

३३) न्हयस:- हालसालय् भारतया छम्ह नां दम्ह स्व. बौद्ध नेतायात “भारत रत्न” उपाधीं विभुषित यागु दु । आः घया दिसँ बसपोलया नां छु खः ?

लिस:- स्व. डा. भिमराव अम्बेडकर अथवा बाबा साहेब डा. भिमराव अम्बेडकर ।

३४) न्हयसः- वज्जीमिके दुगु न्हेतु अपरिहाणिय घर्मं तथागतं वर्षकार ब्राम्हणयात मन्यंकुसे आनन्दयात न्यंका बिज्यागु इलय् तथागत गन च्वना बिज्यागु खः थाय्या नां जक घया दिसँ ?

लिसः- गृध्रकूट पर्वते ।

३५) न्हयसः- स्त्री नं पुरुषया प्रति जक कर्तव्य पूर्वका मगा, पुरुष नं थः स्त्री प्रति कर्तव्य पूर्वके मा । परस्पर्य् कर्तव्य पूर्वसा हे जक विवाहित जीवन सुखमय जुइगु खः । आः घया दिसँ पुरुषं स्त्री प्रति याये मागु कर्तव्यत मध्ये स्वंगू कर्तव्य छु छु खः ?

लिसः- १) सम्मानपूर्वक व्यवहार यायेगु ।

२) अपमान मयायेगु ।

३) थम्ह स्त्री छम्ह वाहेक मेपि स्त्रीपि गमन मयायेगु ।

४) धन सम्पति आदि व्याक्क लःल्हाना बिइगु ।

५) थःगु क्षमता अनुसार तिसाः वसः बिइगु ।

३६) न्हयसः- परिनिर्वाण लिपा तथागतया शरीरयात गथे व्यवहार यायेमा घयागु आनन्द भन्तेया न्हयसःले तथागतं गुकथं लिसः बिया बिज्यात ? घया दिसँ ।

लिसः- चक्रवर्ती जुजुयागु शरीरयात थें ।

२०४७ साल जेष्ठ ५ गते शनिवार बिजं कासा
 (फाइनल) कुन्हु अध्ययन मण्डल - बुबहाः, विश्व शान्ति
 पुस्तकालय - नागबहाः, चन्द्र सूर्य पुस्तकालय - कुटि
 सौगः, प्रकाश पुस्तकालय - नःबहीया दथूई न्यनागु
 न्ह्यसः व उकिया लिसतः-

१) न्ह्यसः- बुद्धया समय अनाथपिण्डिक साहुं जेतवन महा-
 विहार आपालं धन खर्च याना दय्का बुद्ध प्रमुख
 भिक्षु संघपिन्त विहार दान यात। आः घया
 दिसँ उगु विहार दय्केत जक गुलि धन खर्च यात?

लिसः- १८ करोड।

२) न्ह्यसः- वंगु दँय् हङ्गकङ्गय् दकसिबे तःधंगु तापु लान-
 टाउलय् च्वंगु पोलिन गुम्बाय् दकले तःधिकम्ह
 कयँयागु बुद्ध प्रतिमा प्रतिस्थापित याःगु दु। उगु
 मूर्ति २२२ गू टुक्रा जोडे याना स्वदँ बीका दयेकूगु
 खः। ७० लाख अमेरिकन डलर मूल्य तूगु उगु
 मूर्तिया तौल २५० टन दु। आः घया दिसँ उगु
 बुद्धया मूर्ति गुलि मीटर तःधिक जू?

लिसः- २६.४ मीटर उचाई।

३) न्ह्यसः- छगू जन्मे यानागु कर्मया विपाक मेगू जन्मे भोग

याय् मालिगु, गथे मट्टकुण्डलि पुत्रं तथागतया
छवर्णं रश्मि स्वया प्रशन्न जुया सीदुगुलि देवलोके
जन्म ज्वी दत्त । अथे हे तोदेय्य घम्ह ब्राम्हणं
तथागतयात् भो भो गौत्तम घका अनादर यागुया
फलं मृत्यु लिपा अनहे छें खिचा जुया जन्म जुई
माल । आः घया दिसँ थ्व छु वेदनिय कर्मया फल
खः ?

लिसः- उपपज्ज वेदनीय कर्म घाई (कुशल व अकुशल
पक्षय् उपपञ्च वेदनीय कर्म)

४) न्ह्यसः- मगघया महामात्यपिन्सं श्रमण गौत्तम ! थौ गुगु
द्वारं पिहां बिज्याइगु खः उगु द्वार “गौत्तम द्वार”
जुई; गुगु घाटं गंगा नदी छिना बिज्याइगु खः
उगु घाट “गौत्तम तीर्थ” जुई घका भगवानया
ल्यू ल्यू वना नां छुल । घया दिसँ थ्व नां छुपि
मगघया महामात्यपिनिगु नां छु छु खः ?

लिसः- सुनिघ व वस्सकार (वर्षाकार)

५) न्ह्यसः- मित्रपिनि प्रति कुलपुत्रया कर्तव्य छु छु ?

लिसः- १) दान बिया सेवा यायेगु ।

२) नुगलय् मस्याक बेक खँ ल्हायेगु । (प्रियवादी
ज्वीमा)

३) भि हित सुख वृद्धि जुइगु ज्या यायेगु ।

४) थः समान खंकेगु यायेमा ।

५) सत्य वचन ल्हाय्गु याकेमा ।

६) न्ह्यसः- खुदँतक अनेक प्रकारया दुष्कर चर्यायाना नं बोधि ज्ञान प्राप्त मजूसँलि वसपोल सिद्धार्थं थःगु शरीरयात पालन मयासे जिई मखुत धका छसिकथं आहार ग्रहण याना शरीर पोषण याना बिज्यात। थ्व खना पञ्चवर्गीपिनि वसपोलप्रति विश्वास कम जुया वसपोलयात त्वता वन । धया दिसँ अपि पञ्चवर्गीपि वसपोलयात त्वता गोगू योजन न्यासी वना गन वन ?

लिसः- भिच्यागू योजन/ऋषिपतन मृगदावन ।

७) न्ह्यसः- भगवान बुद्धं दकले तःधंगु रोग, दकले तःधंगु लाभ, दकले तःधंम्ह पासा व दकले तःधंगु सुख धका छु छु यात धया बिज्यागु खः ?

लिसः- रोग = भोक (पित्या)

लाभ = स्वस्थ्यता (म्हफइगु)

मित्र = विश्वास

सुख = निर्वाण ।

८) न्ह्यसः- पञ्चशील स्वंगू कथं पालन याय्ज्यू गथेकी बुद्ध प्रतिमा, चैत्य, भन्ते, सज्जन न्ह्योने च्वना काइगु शीलयात 'समादान विरति' शील धाई, म्हुतुं शील मकासे स्याय्गु, पालेगु, खुया काय्गु, ऊठ्ठा खँ ल्हाय्गु, सुरापान व्यविचार आदी शील भङ्ग ज्वीगु ज्या छुं मयाय्गुयात 'सम्पत्त विरती' धाई।

धासा छु मार्गं फल थ्यंका पालन याइगु शीलयात
'समुच्छेद विरती' शील धाई ?

लिस:- स्रोतापत्ति मार्गं फल लाइगु इले याइगु शीलयात
समुच्छेद विरती धाई ।

९) न्हयस:- सुनिघ व वर्षाकार मगधया महामन्त्रीपिसं पाटलि-
ग्रामय् नगर निर्माणयागु खं महापरिनिर्वाण सूत्रे
उल्लेख जू । घया दिसँ थ्व नगर छुया कारणे
दय्का च्वंगु खः ?

लिस:- वज्जीपित्त पनेत ।

१०) न्हयस:- गृहस्थीया घन चिरस्थायी मज्जीगु प्यंगु कारण
छु छु ?

लिस:- १) तंगु पदार्थ (वस्तु) ममालिगु ।

२) स्यना च्वंगु बस्तु मदय्किगु ।

३) नय् त्वनेगुली मात्रा ज्ञान मसीगु ।

४) दुइलीलम्ह स्त्री अथवा पुरुषयात भण्डारी
याइगु (घन सम्पति ल ल्हाइगु) ।

११) न्हयस:- सिद्धार्थ कुमार थः माँया गर्भं लिपा बँय् दना
न्हापां छु दिशा पाखे स्वया विज्यात ? अले
भिग्गुलि दिशाय् स्वया थःति ग्योम्ह सुँ नं मखनां
छु दिशा पाखे स्वया न्हेपला छिना “अग्गोहमस्मि
लोकस्स” अर्थात् जि लोके अग्रम्ह खः घका सिंह-
नाद याना बिज्यात ? घया दिसँ ।

लिस:- न्हापां पूर्व दिशा/उत्तर दिशा ।

१२) न्ह्यसः- लोककिर्ति महाविहार किन्हुवहीलि विराजमान शाक्यमुनि बुद्ध खुया यंकूगुलि भगवान बुद्धया प्रतिमा हाकन मेगु हे प्रतिस्थापित यात । घया दिसँ उगु प्रतिमा छु सालया छु महिनां प्रतिस्थापित याःगु खः ?

लिसः- २०४५ चैत्र ।

१३) न्ह्यसः- कतया आहारा जुया अनेक कथं शास्ती नया सीमाःपि प्राणिपि छु गति लाई ?

लिसः- तिरच्छान/तिर्यक गति ।

१४) न्ह्यसः- आनन्द भन्ते न तथागतयाके मिसात नाप गुकथं व्यवहार यायेमाः घयागु न्ह्यसःले मिसातयत्त मस्वयेगु आज्ञा जुया बिज्यात । हानं स्वयेमाल घासा गुकथं व्यवहार यायेगुया न्ह्यसःले खँ मल्हासे घका वसपोलं आज्ञा जूथें, यदि खँ ल्हाये माःसा गुकथं व्यवहार यायेगु घयागु न्ह्यसःया लिसः तथागतं गुकथं बिया बिज्यात ? घया दिसँ ।

लिसः- स्मृति तथा (स्मृति तथा च्वनेमा)

१५) न्ह्यसः- प्यता प्रकारं सुख दुःखे उपकार याइम्ह व्यक्तियात भिगु चित्त दुम्ह “कल्याण मित्र” धका धाई । आः घया दिसँ इपिसं छु छु याई ?

लिसः- १) विश्वास याना खँ कनी ।

२) पासार्पिगु खँ गोप्य याना तई ।

३) थः पासायात् आपद-विपद परे ज्वीगु बखते तोती मखु ।

४) मित्रया कारणे जयान समेत परित्याग याई ।

१६) न्ह्यसः- वसपोल भगवान बुद्ध मुचलिन्द सिमा क्वय् छगु सप्ताह तक च्वना नागराजायात् थथे सिलः व्वना विज्यातः-

सन्तोष जुया च्वनेगु सुख खः, धर्म खंका च्वनेगु नं सुख खः, प्राणीपिनि उपरे समय तथा व्यापाद मदेका च्वनेगु नं सुखः खः, 'जि' धयागु अहंकार मदय्का व्वेगु नं तःधंगु सुख खः । आः धया दिसँ थुगु सप्ताह वसपोलया बुद्धत्वं लिपा-यागु गोगूगु सप्ताह खः ?

लिसः- खुगूगु सप्ताह खः ।

१७) न्ह्यसः- क्लेश पाप नाश यायेत दुर्गति परिशोधन राज तथागतया धारणी व्वनि धाःसा, आयु ताःहाकः यायेत व दीर्घायु ज्वीत छु धारणी व्वनिगु चलन दु ?

लिसः- अपरिमिता तथागतया) धारणी ।

१८) न्ह्यसः- भगवान बुद्धं भिक्षुपिन्त जक आपालं अपरिहाणिय धर्म कना विज्यागु दु । आः धया दिसँ वसपोलं भिक्षुपिन्त थी थी याना कना विज्यागु जम्मा गोगू अपरिहाणित धर्म दु ? कूल संख्या जक धया

दिसँ ?

लिस:- ४१ अपरिहाणिय घर्म ।

१९) न्हयस:- अनाथपिण्डक महाजनं थः म्हाय् चूल सुभद्रायात
बियाछोय् न्ह्यो भिगू उपदेश व्यूगु दु उकि मध्ये
प्यंगू उपदेश थुकथं खः -

१) दुने च्वंगु मि पित बी मज्यू ।

२) बीम्ह सित जक बीमा ।

३) बाँलाक नये माः ।

४) अग्नि सत्कार याय्मा ।

आः ल्यं दुगु खुगू छु छु ?

लिस:- ५) पिने च्वंगु मि दुत ह्य् मज्यू ।

६) मबीम्ह सित बी मज्यू ।

७) बीम्ह सित नं मबीम्ह सित नं बीमा ।

८) बाँलाक फय्त्वीमा ।

९) बाँलाक छनेमा ।

१०) अभ्यन्तर देवतार्पित नमस्कार याय्मा ।

२०) न्हयस:- अशोक महाराजं जम्बू द्वीप छगुलि व्यापक जुइक
चैत्य, पुखु, तँ, विहार दयेका हानं पुत्रपुत्रीपिन्त
प्रब्रजित याना तः तःधंगु पूण्य कर्म याना तग्गु
दया नं सीतेका तँ पिकागु फल कथं वसपोल तु
जुया जन्म काय् माल ?

लिस:- अजिङ्गर सर्प ।

२१) न्हयस:- भगवान बुद्ध प्रथमबार कपिलवस्तु विज्यागु बैशाख

पुन्ही कुन्हु हे जुया च्वन । आः घया दिसँ वसपोल
भगवान कपिलवस्तुया छु बिहारे च्वना बिज्यात ?
बिहारया नां घया दिसँ ।

लिसः- निग्रोधारामे ।

२२) न्ह्यसः- थाइलैण्डया महामुकुट विश्वविद्यालयया २५२५
बुद्ध सम्बतस पिकागु त्रिपिटिकया आघारे दच्छि
बिकः कम्प्यूटरय् भरेयागु त्रिपिटिक ग्रन्थया आखः
जम्मा गुलि दु ?

लिसः- २ अर्ब ४२ करोड ३० लाख आखः दु ।

२३) न्ह्यसः- दान वस्तु हिसाबं स्वंगू दु व छु छु खः ?

लिसः- दान दाश (हिन), दान सहायक (सम), दान
सामी (उत्तम)

२४) न्ह्यसः- सुभद्र परिव्राजकयात तथागतं धर्म देशना याना
बिज्यासे घया बिज्यात “सुभद्र ! गुगु धर्म विनयय्
आर्य-अष्टांगिक मार्ग उपलब्ध जुई मखु अन प्रथम
श्रमण नं उपलब्ध जुई मखु, अन द्वितीय श्रमण नं
उपलब्ध जुई मखु, अन तृतीय श्रमण नं उपलब्ध
जुई मखु, अन चतुर्थ श्रमण नं उपलब्ध जुई मखु ।”
थन न्ह्यथना तःगु प्रथम श्रमण, द्वितीय श्रमण,
तृतीय श्रमण व चतुर्थ श्रमण धका छुकि छुकियात
घया तःगु खः ?

लिसः- श्रोतापन्न/सकृदागामी/अनागामी व अरहन्त ।

२५) न्ह्यस:- छलपोलपिनि न्ह्योने थुगु न्ह्यसः लिसः कासाःया दबुलि विराजमान जुया च्वंम्ह म्हासुम्ह भगवान बुद्धया मुति त्वाकलं निसें चूडामणि तक जम्मां गुलि से. मी. दई । अनुमान याना लिसः च्वया हया दिसँ ।

लिसः:- ३४.२ से मी. ।

२६) न्ह्यस:- विभिन्न कारणं याना सम्पत्ति विनाश जुई फु । उगु सम्पत्ति विनाशया कारण छु छु खः ?

लिसः:- १) सुरापान ।

२) कुवेलाय् चाह्यू ज्वीगु ।

३) प्याखँ सो ज्वीगु (थिएटर, वाइस्कोप) ।

४) चित्त प्रमाद जुइगु जू, तास, पाशा आदि म्हितेगु ।

५) कुमित्र वा पाप मित्र संगत यायेगु ।

६) अलसी जुया च्वनेगु ।

२७) न्ह्यस:- थःगु सँ थःगु खड्गंतुं त्वाल्हानाः “यदि जि बुद्ध ज्वीम्ह खःसा थव सँ आकासेतुं थाना च्वनेमा” घका सँ प्वाय् आकाशे वाँ व्छया बिज्यात । उगु सँ प्वाय् छगु योजन तक च्वय् थाहाँ वना आकाशे थाना च्वन । शक्र देवेन्द्र वया उगु सँ अत्यन्तादर पूर्वक कया तावतिस देवलोके यंका पूजा सत्कार

याना तल । आः धया दिसँ उगु सँ छु चैत्य दय्का
पूजा सत्कार याना तल ?

लिसः- चूडामणि चैत्य ।

२८) न्हयसः- बुद्ध धर्मं विश्वय् शान्ति स्थापना याय्त कुत
यागुलि छम्ह वौद्ध नेतायात नोवेल शान्ति पुरू-
स्कार देछाया सम्मान यात । वसपोल सु खः ?
गुलि इसवी सनय् उगु पुरूस्कार व्यूगु खः ?

लिसः- तेनजिन ग्यात्सो अथवा १४ औं दलाइ लामा,
१९८९ डिसेम्बर १० ।

२९) न्हयसः- फल विगु हिंसाबं प्यंगू कर्म दु । व छु छु खः ?
नां धया दिसँ ।

लिसः- गरू कर्म, आसन्न कर्म, आचिण कर्म, कटत्ता
कर्म ।

३०) न्हयसः- भगवान बुद्धया अस्थितया च्यागः अले कुलि व
हेंग्वास्मेत तथा निगः जम्मां भिगः स्तूप दय्कुगु
दु । उकि मध्ये अस्थि तथा च्यागः स्तूप गन गन
दय्कल ? धया दिसँ ।

लिसः- राजगृह, वैशाली, कपिलवस्तु, अलकप्प, राम
ग्राम, वेट्टद्विप, पावा, कुसीनारा ।

३१) न्हयसः- प्यता प्रकारया व्यक्तिपिन्त मित्र-स्वरूपय् च्वना
च्वंसां 'अमित्र' धका भिसं सिकेमा । आः धया
दिसँ प्यता प्रकारया असत् मित्रपिं सु सु खः ?

लिसः- १) परवस्तु जक काइम्ह, थ.गु मबिम्ह ।

- २) वचनं छक पासा घया ज्याखँ छुँ मयाइम्ह ।
 ३) ख्वाले न्ह्यने प्रशंसा याना, ल्यूने निन्दा याइम्ह ।
 ४) मखुगु ज्याखँय् जक सहायता बीम्ह, सम्पति
 स्यंकीगु सल्लाह बीम्ह ।

३२) न्ह्यस:- शुद्धोदन महाराजं सिद्धार्थं कुमारयात अतिकं
 बाँलागु ईले ब्यले चवनेगुया निति घका रम्य,
 सुरम्य व शुभ घँगु स्वंगु प्रासाद दय्का बिल ।
 आः घया दिसँ उगु स्वंगू प्रासाद छु छु ऋतुई
 चवनेत खः ?

लिस:- रम्य = हेमन्त ऋतु, सुरम्य = गृष्म ऋतु,
 शुभ = वर्षा ऋतु ।

३३) न्ह्यस:- Y. M. B. A. नेपालया आयोजनाय् अक्षेश्वर
 महाविहारे स्वंगू ध्यान सिविर सञ्चालन याय्
 धुंकुगु दु । उकि मध्ये दकले न्हापांया ध्यान
 सिविरया लागि ध्यान गुरु जुया बिज्याम्ह ध्यान
 गुरु सु खः ? नां घया दिसँ ।

लिस:- उ. सुन्दर ।

३४) न्ह्यस:- दुःख वेदना स्वंगू प्रकारं दु । व छु छु खः घया
 दिसँ ?

लिस:- दुक्ख दुक्ख, विपरिणाम दुक्ख, सङ्घार दुक्ख ।

३५) न्ह्यस:- आयुष्मान् आनन्दं आयुष्मान् अनिरुद्धयात भगवान्
 परिनिर्वाण जुया बिज्यातला घका न्यना बिज्यावले
 भगवान् परिनिर्वाण जुया बिमज्यानि घका घया

वसपोल तथागत आः छु समापति ध्याने च्वना
बिज्यात घका नं घया बिज्यात ? घया दिसँ ।

लिसः- संज्ञावेदित निरोध समापती ध्यान ।

३६) न्ह्यसः- बुद्धयागु ख्वा जक स्वयेत भिक्षु जूवम्ह भगवान्
बुद्धं “यो धम्मं पस्सति सो मं पस्सति” घका
उपदेश बिया बिज्यात । आः घया दिसँ यो धम्मं
पस्सति सो मं पस्सतिया अर्थं छु खः ?

लिसः- सुनां धर्मयात खंकी वंहे जक धात्थे नं जित खंकूगु
जूवनी ।

३७) न्ह्यसः- माँया त्वय् लाय्केत खराचिगु ही वास मिले यानां
नकुसा जक लनिगुसिया दाजुया आज्ञानुसार
खराचा लाना स्याय्तेका खराचा वां वां खाया
ग्यागु खना त्वता व्छत, छम्ह सिगु ज्यान वचे-
याय्त छम्ह स्याय्गु थःगु विवेकं मखनां खाली
ल्हातं लिहां बल, तर वं थः माँयात थःम्हं पालन
याना च्वनागु शीलयागु सत्य क्रियाया बलं त्वय्
लाय्कां त्वतल । धया दिसँ वं छु शील पालन
याना च्वंगु खः ?

लिसः- पञ्चशील !

३८) न्ह्यसः- प्रसिद्ध ध्यान गुरू सत्यनारायण गोयनकाजुं नेपाले
दकले न्हापां ध्यान शिविर सञ्चालन याःगु छु
सालया छु महिनाय् खः? बि. सं. कथं घया दिसँ।

लिसः- बि. सं. २०३७ चैत्र ।

३९) न्हयसः- ऋद्धिं प्रग्रहं महामौद्गल्यायनयात अरहन्त जुई
धुंका नं खुंतसे दाय्का सीमागु छु याना वगुया
भोग खः ? व छु वेदनीय कर्म ला वं ?

लिसः- न्हापा न्हापाया जन्मे मांयात स्याना वगु व
अपरापरिय वेदनीय कर्म ।

४०) न्हयसः- महापरिनिर्वाण-सूत्रे भगवानया शरीर दग्ध जुइवं
स्वंगू प्रकारं चित्ता स्यागु खने दु, उकि मध्ये छगू
सुपाय् वया आकाशं वा वया भगवानया चित्ता
स्यात । मेगु कुसीनारायापि मल्लपिसं सर्व-सुगन्ध
युक्त लखं स्यात धाःसा आः ल्यं दनिगु छगू
प्रकारया चित्ता स्याःगु गुकथं खः ?

लिसः- पृथ्वी दुने लः धाः पिहां वया भगवानया चित्ता
स्यात ।

४१) न्हयसः- मां-बौपिन्त छाया पूर्व दिशा धाःगु खः ?

लिसः- काय् म्हायापि स्वया पूर्व (न्हापा) दुपि जुया
निर्ति व काय् म्हायापिन्त पूर्व (न्हापलाक)
उपकार याइपि जुया निर्ति ।

४२) न्हयसः- भगवान बुद्धया समय विभिन्न चय्गु (८०)
विषयलय् अग्रस्थान प्राप्त याना बिज्यापि दु ।
आः घया दिसँ ऋद्धिवानपि मध्ये अग्रस्थान प्राप्त
याना बिज्यापि महास्थविर व महास्थविरनी
सु सु खः ?

लिसः- महामौद्गल्यायन व उत्पलवर्णा महास्थविरनी ।

४३) न्हयसः- ववय् बिया तयागु सफूया मूल च्वमि सु सु खः ?
नां घया दिसँ ।

- १) प्रमाण वार्तिक
- २) बोधि चर्यावितार
- ३) शारिपुत्र प्रकरण

लिसः- १) आचार्य धर्म किर्ति
२) आचार्य शान्ती देव
३) आचार्य अश्वघोष

४४) न्हयसः- कर्मस्थान घयागु समथकर्मस्थान व विपस्सना
कर्मस्थान घका निगू प्रकारया दया च्वन । उकि
मध्ये निवरण समेतीति समयो घया तःगु अनुसारं
निवरणयात शान्त याइगु, समन याइगु यात हे
समथ घाई । घया दिसँ व निवरण घयागु छु छु
खः ? नां जक घया दिसँ ।

लिसः- काम छन्द, व्यापाद, धिनमिद्, उद्धच्च कुणकुच्च,
विचिकिच्छा ।

४५) न्हयसः- आनन्दं भगवान् बुद्धयात कुशीनगरय् परिनिर्वाण
जुया विज्याये मते घका विन्ती याःबले भगवानं
कुसिनाराय् न्हापा चक्रवर्ती जुजु दुगु खँ कना
विज्यासे कुसिनाराया महत्व कना विज्यात । आः
घया दिसँ उम्ह चक्रवर्ती जुजुया नां छु खः ?

लिसः- महा सुदस्सन (महा सुदर्शन)

४६) न्हयसः- कुलपुत्र कुलपुत्रीपिसं श्रमण ब्राम्हणपिनि प्रति न्याता कर्तव्य पूर्वकेमा उकि मध्ये,

१) मैत्री पूर्वक काय कर्म यायेगु ।

२) श्रमण ब्राम्हणप्रति मैत्री भाव तयेगु खःसा मेगु ल्यं दुगु स्वंगू कर्तव्य छु छु ?

लिसः- ३) मैत्री पूर्वक खँ लहायेगु ।

४) श्रमण ब्राम्हणपिनि प्रति सदां लुखा चायेका तयेगु ।

५) नके त्वंकेगु याना सेवा यायेगु ।

४७) न्हयसः- भगवान बुद्धं दिला पुन्ही कुन्हु उत्तराषाढ नक्षत्रे घर्मचक्र सूत्र देशना पञ्चवर्गीय भिक्षुपित सदुपदेश बिया बिज्यात । थ्व न्यना उपि सकलें छन्हुं हे संसार बन्धनं विमुक्त जुया अरहन्त जुया बिज्यात। आः घया दिसँ वसपोल पञ्चवर्गीय भिक्षुपिनिगु नां धया दिसँ ?

लिसः- कौण्डिन्य, वप्प, भदिय, महानाम, अस्सजि (अस्सजित)

४८) न्हयसः- “परोपकार याइम्हसिगु व परोपकार यागुया गुण लुमंकिपि थ्व निधि मनुत दुर्लभ खः” थ्व घापु सुयागु खः ?

लिसः- भगवान बुद्ध ।

४९) न्हयसः- आनन्द पने मते । वयात तथागतयागु दर्शन याके व्यू । वं गुलि नं न्यनिगु खः उपि व्याक्कं न्यने

माःगु हे न्यनी, तकलिफ बिइत न्यनी मखु घका
 तथागतं आज्ञा जुया बिज्याना उम्ह व्यक्तियात
 तथागतया अन्तिम साक्षात् श्रावक याना बिज्यात।
 आः घया दिसँ उम्ह व्यक्तिया नां छु खः ?

लिसः- सुभद्र (परिव्राजक)

५०) न्हयसः- तथागतया अन्तिम दर्शनया निति आपालं दसलोक
 घातुर्यापि देवतापि गुलि नं कुसिनाराया उपवर्तन
 मल्लपिनिगु शालवन दु व प्यखें आपालं योजन
 तक सँ छपू दिकेगु थाय् मदयेक जाय्क खाली
 मजुइक आपालं आनुभाव दुपि देवतापि दुगु जुल।
 आः घया दिसँ व प्यखें गुलि योजन तक देवतापि
 दु ?

लिसः- १२ योजन तक दु ।

५१) न्हयसः- कमारपुत्त चुन्दया भोजनं लिपा भगवान बुद्धयात
 कडा रोग उत्पन्न जुल । अथेसां वसपोलं स्मृति-
 सम्प्रजन्यताद्वारा सहयाना कुसिनारा बिज्याय्
 आनन्द भन्तेया आमन्त्रणा यानालि भगवान
 अनलि सिमाक्वय् त्यानु लंका बिज्यात अले
 आनन्द भन्तेयात लः त्वनेत लः हयेगु आज्ञा जूबले
 आनन्द भन्ते नं गन च्वंगु लः हया भपा बिज्या-
 कुगु खः ? खुसीया नां घया दिसँ ।

लिसः- ककुत्था (ककुघा) खुसी ।

“चिरं तिष्ठतु सद्धमो”

पुण्यानुमोदन

इदं मे ज्ञाती नं होतु सुखिता होन्तु ज्ञातयो ।
इदं मे ज्ञाती नं होतु सुखिता होन्तु ज्ञातयो ॥
इदं मे ज्ञाती नं होतु सुखिता होन्तु ज्ञातयो ॥॥

एत्तावता च अग्ग्हेहि, सम्भतं पुञ्जा सम्पदं ।
सब्बे देवानुमोदन्तु, सब्ब सम्पत्ति-सिद्धिया ॥

एत्तावता च अग्ग्हेहि, सम्भतं पुञ्जा सम्पदं ।
सब्बे सत्तानुमोदन्तु, सब्ब सम्पत्ति-सिद्धिया ॥

एत्तावता च अग्ग्हेहि, सम्भतं पुञ्जा सम्पदं ।
सब्बे भूतानुमोदन्तु, सब्ब सम्पत्ति-सिद्धिया ॥

Dhamma.Digital

मुद्रक : जोगी मुद्रणालय (प्रा.) लि., यल । फोन नं. ५-२१४७९